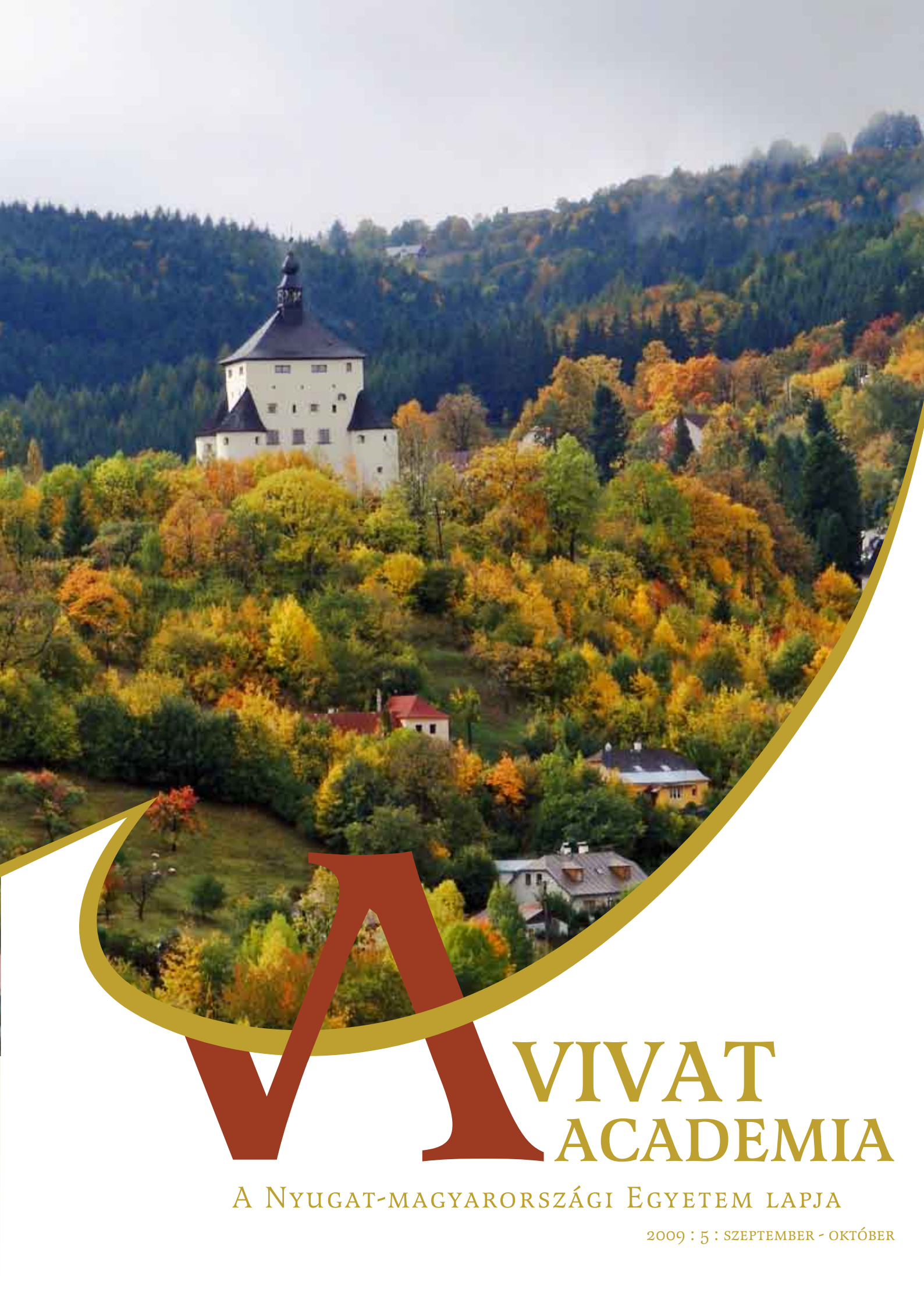

VIVAT ACADEMIA

A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM LAPJA

2009 : 5 : SZEPTEMBER - OKTÓBER

MÁS, MINT EGY ÉRTEKEZLET...

A Faipari Mérnöki Kar egész napos oktatói összejövetelt tartott a szárhalmi-enderi Na-Túra vendégházban szeptember 2-án. A tanévkezdés küszöbén bőven akadt megbeszélendő, ami kitöltötte a napot reggel 9-től este 8-ig. A délelőtti programon Dr. Jereb László dékán és helyettesei – Dr. Alpár Tibor gazdasági és Dr. Bejó László oktatási dékánhelyettes – tartottak helyzetfelmérést és felvázolták a következő tanév feladatait. A prezentációkat házasságok és kötetlen beszélgetés keretében folytatott problémafelvetések követték, ez egészen a vacsorig kitartott. A bográcsban főtt vacsora külön gasztronómiai élvezetet jelentett, amit még a nagy tömegben támadó szünyvögök se tudtak elrontani. Köszönet illeti Alpár Tibort a bulgulyós elkészítéséért. Bujdosó Antalnak pedig a mesteri halászléért jár elismerés és köszönet.

A rendezvényen mintegy 50 oktató és vendég jelent meg: a kar oktatásban közreműködő munkatársai mellett képviseltették magukat az óráadó tanárok, de a nyugdíjas oktatók és emeritus professzorok képviselőiben is volt résztvevő. Deután pedig a napi tanévnyitó ünnepségre érkező külföldi díszdoktorok is csatlakoztak a társasághoz és persze ők sem tudtak ellenállni a frissen illatok csábításának. Ha az előtünk álló tanévben minden így sikerül, mint ezen a napon, akkor nem lehet nagy baj.

Wassermann Viktor¹ / dékán-helyettesvezető

TARTALOM

2	Jubileumi ünnepség a Benedek Elek Pedagógiai Karon	17	Turulfotók a Kárpát-medencében
3	„Szomjat olt, megtisztít.” – Kányádi Sándor	17	Gidai Erzsébet Terem
4	Elek Apó kútja Gabnai Sándor ünnepi beszéde	18	Tizenhét ország delegációja képviselte az uniós tagállamokat Brüsszelben
5	Nagyszalontai emlékek	18	A vidékfejlesztés gyakorlata Hollandiában
6	Akadémisták Selmecen	19	Stresszmentes iskolákért
7	A TÉKá Étterem ünnepélyes átadása és tanévnyitó	20	Szombathely–Volgograd: szorosabb együttműködés
8	Öt év, ötszáz adásnap - SEK Berzsenyi Rádió	20	Aki pályázni akar, az bízzon magában!
8	Műsort kap az NYMEW SEK a szombathelyi városi tévében	20	Birtokrendező mérnökmesterszakot indít a GEO
9	A nyugati szórványban magyar nyelvet tanítók módszertani továbbképzése	21	Az első önállóan szervezett tanásatás
10	Római zárándoklat	21	Csodák homokból
10	Tombolán nyert zárándokút	21	Kompetencia az oviban
11	Környezetvédelmi Világnap Ravazdon	22	Csete László 80 ÉVES
11	Junior Prima díjat nyertek volt hallgatóink	22	A Magyar Tudomány Ünnepe
12	Egyetemünk az InnoLignum szaktársáron	22	Gratulálunk a MÉK legújabb kitüntetettjeinek
12	Óriási érdeklődés volt a második innoLignum Sopron iránt	23	Pályaorientációs nyári tábor
13	Mire jó a nagyteljesítményű ultrahang?	24	Az iszlám világa
13	Kari tudományos konferenciát tartottak az EMK-án	26	Egy szép könyv Radnóti Miklós születésének századik évfordulójára
13	Jövőre ismét ötéves, osztatlan képzés az erdőmérnöki szak	26	Mészáros György festőművész kiállítása
13	IBM Faculty Award	27	A népvándorlás kora és a bor
14	GEO-s részvétel egy stockholmi konferencián	28	In memoriam Dr. h.c. Dr. Kató Ferenc
15	Geomágneses világkongresszus Sopronban	28	In memoriam László László
15	Botanikus kertek hétvégéje		
16	„Válság a pénzügyekben, pénzügyek a válságban”		

Vivat Academia

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely

VII. évfolyam, 5. szám
2009. szeptember - október

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitai@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Csiha Tünde Noémi (Kommunikációs Iroda)
Sütő Csaba András, scsa@atif.hu (AK)
Kleinhappel Miklós (SEK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)

Mészáros Ágnes (KTK)
Takács Judit takacsjudit@bepf.hu (BPFK)
Dr. Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Dr. Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
fotók: Petyus András

Borítófotók: Németh Péter, Szittya Anita
A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.: 99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Levélábrázolás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomtatás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem

Az online kiadás internetcíme: <http://vaonline.nyme.hu/>

JUBILEUMI ÜNNEPSÉG A BENEDEK ELEK PEDAGÓGIAI KARON

Elek apó kútjának felavatásával kezdődött a Benedek Elek Pedagógiai Kar jubileumi ünnepségsorozata, mely a Közgazdaságtudományi Kar aulájában folytatódott, ahol az egyetem vezetése mellett, az óvóképzést folytató hazai és külföldi intézmények képviselői emlékeztek a felsőfokú óvóképzés 50., valamint Benedek Elek születésének 150. évfordulójára.

Kedves gyermekmússal vette kezdetét a több órás, tartalmas jubileumi megemlékezés. Oláh Ilona, óvodapedagógus hallgató, Benedek Elek: Az ördög kilenc kérdése című meséjét adta elő a Lewinsky Anna Gyakorló Óvoda óvodásainak, akik a mesehallgatást követően Menyhárt Ildikó óvónő közreműködésével, gyermekdalokkal és mondókkal örvendeztették meg a népes vendégsereget. A rendezvény további részében az emlékezés volt a főszerep. Számos korábbi és jelenlegi vezető osztotta meg ünnepi gondolatait a megjelentekkel, illetve a hazai és külföldi társintézmények vezetői is köszöntötték a jubiláló Benedek Elek Pedagógiai Kart. A beszédek sorát Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora indította, aki megköszönte a társkarok – többek között a határon túli felsőfokú oktatási intézmények

– képviselőinek jelenlétét. Majd Dr. Katona György, a vendéglátó kar dékánja folytatta a sort, köszönetet mondva a soproni pedagógusoknak, akik a szarvasi és kecskeméti főiskolával együttműködve képeztek kiváló óvónőket az elmúlt évtizedekben. Ezt követően Szabados László, az intézet alapító igazgatója idézte fel a múltat, vázolta azt, mennyi munka és milyen szintű társadalmi összefogás által kezdhetette meg működését a felsőfokú Óvónőképző Intézet. Az ő szavaival élve: "Jó multság, férfimunka volt!". Ám ennél sokkal többre volt szükség, hiszen szinte a nulláról indultak. A Ferenczy János utcai épület felújítása és berendezése, a tan- és tornatermek, rajz és kézműves részlegek, irodák kialakítása, hallgatói kollégium létesítése és a munkatársak kiválasztása – ötven évvel ezelőtt - egyaránt megvalósításra várt. Embert próbáló feladat volt, mégis sikerült az akkori szakembergárdának országos elismertségű intézményt létesítenie.

Előadását követően Szabados László, a Felsőfokú Óvónőképző Intézet volt igazgatója, az intézményért végzett fáradhatatlan munkájáért Nyugat-magyarországi Egyetemért Emlékérem kitüntetést vehetett át a kar dékánjától.

A városvezetés részéről Abdai Géza alpolgármester, valamint Firtl Máttyás, a Megyei Közgyűlés elnökhelyettese méltatta a soproni felsőfokú óvóképzés elmúlt ötven évét.

Abdai Géza, a gyermekek fontosságát hangsúlyozta, hiszen, mint mondta, ők jelentik a jövőt; ezért a pedagógusok által átadott értékek kulcsfontosságúak a gyermekek életében. Firtl Máttyás, Sopron országgyűlési képviselője Benedek Elek munkásságára és nemzetszeretetére emlékezett, arra, hogy az író szülőföldje, Erdély és a magyar nyelv megmaradásáért küzdött mind politikusként, mind pedig újságíróként. - Benedek Elek a mai kor emberének is követendő példaként szolgál – hangsúlyozta a politikus.

Az 50. évforduló emlékére új zászlót ajándékozott a karnak a soproni Képzősök Baráti Köre, melyet Takács Tamásné, a kör elnöke és Tarsoly Zsolt, a Hallgatói Önkormányzat elnöke adott át dékán úrnak.

Végül a hazai és a külföldi társintézmények vezetőinek beszédei hangzottak el. Dr. Hegedűs Gábor dékán Kecskemétről, Orosz Ildikó rektorhelyettes Beregszászról, Lászlófy Pál elnök Erdélyből, Dr. Szarka László dékán Komáromból, Szabó Zsolt egyetemi docens pedig Kolozsvárról érkezett, hogy tisztele-

tét tegye a jeles eseményen. A rendezvényt méltóképpen zárta Hegedűs János, irodalomtörténész „Benedek Elek, Erdély apostola” című előadása, mellyel ő is a neves íróra, a „mese királyára” emlékezett.

A kulturális műsorokban is bővelkedő ünnepséget, a kar tíz képzőművész-tanára kiállításának megnyitása zárta az Erdészeti Múzeumban. Majd azt ezt követő fogadáson egykori és mai hallgatók, oktatók, dolgozók, meghívott vendégek idézték fel az emlékeket és egyeztek meg abban, ötven év múlva újra együtt jubilálnak a Benedek Karral.

Bucsy Gyöngyvér

Kedves gyermekmússal vette kezdetét a megemlékezés

Az ünnepség a művésztanárok kiállításának megnyitásával zárult

„SZOMJAT OLT, MEGTISZTÍT.” - KÁNYÁDI SÁNDOR

Felavatták Sopronban Elek apó kútját

Hármas jubileumot tartott október 3-án a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kara. Száztíz éve indult meg az óvó- és tanítónőképzés Sopronban, 50 éve vált felsőfokúvá az óvónőképzés, és nyitotta meg kapuit városunk új felsőoktatási intézménye, az Óvónőképző Intézet, valamint 150 éve született a pedagógiai kar névadója, Benedek Elek, az ismert publicista, író, mesemondó. E kerek évfordulók tiszteletére az intézmény pénteken nemzetközi óvodapedagógiai konferenciát rendezett, szombaton kora délután pedig felavatták a kar előtt kialakított kis téren Elek apó kútját.

A 6 tonnás erdélyi kősziklából készült ivókút ötletgazdája Kányádi Sándor költő, valamint Benedek Elek dédunokája, Lengyel László is megtisztelte jelenlétével az eseményt. Kányádi Sándor köszöntőjében úgy fogalmazott: „Ennek a kis magyar nemzetünknek két apója volt, Bem apó és Elek apó. Bem apó a szabadság, Elek apó az igazság jelképe, mivel igazság igazából csak a mesékben van.” Majd a költő kifejtette, örül, hogy az igazság kiapadhatatlan forráskútjaként szolgált Elek apónak, a budai és nagykovácsi kút mellett most már a soproni ivókút is méltó emléket állít. Dr. Katona György dékán és Kányádi Sándor Kossuth-díjas költő együtt leplezték le az ivókutat, amit Dr. Vladár Gábor református lelkész, Gabnai Sándor evangélikus esperes és Henczel Szabolcs atya, egyetemünk katolikus lelkésze áldott meg.

Ezt követően Kányádi Sándor, Elek apó dédunokájával, Lengyel Lászlóval és annak kisunokájával együtt ültetett egy fát a kút mellé, azt szimbolizálva, hogy a benedeki örökség, a székely népmese- és mondavilág, az igazság és szépség tisztelete tovább él, és átörökítődik a jövő nemzedéknek.

„...Oh jól tudom, hogy más szedi le majd
Édes gyümölcsét mind ez ifjú fáknak,
Örömet, hasznát nekem egy se hajt,
Fáradt testemnek sose adnak árnyat

Mindegy! Te csak ragyogj, segíj nekem,
A zord telet kergesd a messzeségnek,
Mi hasznom benne? – én nem kérdezem,
Csak ültetek a jövő nemzedéknek.”

(Részlet Benedek Elek: Öreg faültető éneke című verséből – melyet Tóth András előadóművész szavalt el az ünnepségen.)

A faültetés alatt a Benedek Kar hallgatóiból álló Zenesarok együttes adta elő saját feldolgozásban Kányádi Sándor: Sóhajtás című versét. Gitárkísérettel Fazakas Zoltán és Folmeg Balázs, altfurulyán Révai Diána, szopránfurulyán pedig Tanai Emese működött közre.

A faültetés után Lengyel László és dékán úr együtt koszorúzták meg Benedek Elek szobrát (Soltra E. Tamás szobrászművész alkotását), mely hét éve köszönti az intézmény bejárata mellett a pedagógiai karra érkezőket.

Az ünnep hangulatát tovább fokozta „Az ismeretlen Benedek Elek” című kötet harmadik részének bemutatása, mely Perjámosi Sándor, tudományos kutató gyűjtőmunkájának, valamint Alpárné Dr. Szála Erzsé-

bet szerkesztésének eredménye.

Az ünnepség végén Oláh Ilona óvodapedagógus hallgató erdélyi népviseletben énekelte el az Erdélyi Himnusz, majd Elek apó kútjának vizét a vendégsereg is megkóstolhatta. Hogy miért ivókúttal adózott

Elek apó kútját Dr. Katona György dékán és Kányádi Sándor leplezte le

Kányádi Sándor Elek apó dédunokájával és annak kisunokájával ültettek fát a kút mellé

az intézmény és az ötletadó Kányádi Sándor költő a nagy mesemondó emléke előtt? Erre szimbolikus választ az erdélyi költő adott: „Benedek Elek által gyűjtött székely mese- és mondavilágban, annak játékos-ízű székely nyelvi fordulataiban gyönyörködni minden ember jussa és joga, akár a tiszta víz. Szomjat olt, megtisztít.”

S. Takács Judit
PR-munkatárs

ELEK APÓ KÚTJA

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy mesekút. Ez a kút ott gubbasztott a kisbaconi ház udvarán, rozsdás láncain a napsugár pormacskákat táncoltatott, a vödre porosan prűszkölt, kőperemén pedig színesen lehullt falevél szőnyeggel hancúrozott a pajkos őszi szél. A mesekút meg csak sóhajtozott, ábrándozott, régi idők csodaszép emlékein búslakodott.” - Gabnai Sándor evangélikus lelkész, esperes avatóbeszéde.

„- Édes Istenem! – motyogta magában a kút - De rég is volt már az a jó világ, amikor Elek apó megragadta a fényes vödrét, hogy aztán azt belemárhassa kristálytisztá vizébe. Onnan húzta ki a szebbnél szebb ötleteket, mert az a víz telis-tele volt mesékkel. Ott kergetőztek az aranygyapjas kosok, ott hancúrozott Többsincskirályfi, Furulyás Palkó talpalávalót játszott, a talléros kalap illendően megemelődött, a Csali mese az okos lányt szédítette, a török basa meg hol a Világszép Nádszálkisasszonyt, hol meg a Hétszépű Királykisasszonyt csodálta. Istenem! Az volt aztán a jó világ, amikor az apó lehuppant a kút mellé a kerti székre a kerti asztal felé hajolva, és friss kútvizet szűrűsölve csak úgy rőtt a betűket, hogy aztán azokkal bejárják a kerek világot. És miközben a baconi házból kiszálló hamuba sült pogácsa illatával keveredett a levegő, aközben csak mondták, csak mondták a meséket. A megtelő papírlapok felett így találkozhattak megannyi hőssel, Gyöngyvirág Palkóval, Béla kisasszonnyal, no meg Babszem Jankóval.

És ahogy így az emlékekbe feledkezett a kút, a messzi erdélyi szél magával hozta az apó meleg hangját: „Mese, mese, fakakas. Bújj a lyukba, ott hallgass. Kata, Kata, két garas, Nokedl, csak hallgass.” – „Mit búslakodsz, te kút! Bár belőled meséket nem húznak már elő, de távoli vidéken, valahol még a Lajtán innen más kutakat emelnek. Aprócska nebulók és őket okítók nevetve merítenek friss vízből újabb meséket, ülnek le partjánál a padra, hogy beleharapjanak a feledhetetlen ízű, utcában készült túrós batyuba, almás rétesbe, a mai kor tán már hamuba se sült babos pogácsaiba.” „Mese, mese, mátká, Pillangó madárka, Úri bunda, kopasz egér. Ugorjon a nyakadba!” - kiáltotta el magát apó, s akkorát ugrott örömeiben, hogy a még a távoli nyugati végen álló szobra is azon nyomban összerezett.

Lám-lám, új helyeken túl a kurta farkú malac, Palkó mostanság errefele fújja-fújja szépen szóló furulyáját, máshol emelkedik – ha nem is új kandeláberként – égig a paszuly, valahol ott, ahol egykoron, apó idejében Bunker János Rajnárd írogatott. Újabb mese-kutak épültek nem királyfik és herceg-úrfik, nem grófkisasszonyok és királyleányok aranyaiból, de a mesék szerelmeseinek özvegyasszonyos két filléréiből. És a baconi kút mindjárt nem volt már olyan szomorú, mert tudta, vagy egy kistestvére távoli vidéken, messzi földeken, immár helyette is ontja a csodálatos meséket. Mert az „Öreg kandallóban a tűz most is pattog, Lobognak a lángok, mesemondó esték, ti nem változtok.”

És mert a mesékből az élet vize árad. Olyannyi, hogy még a hatalmas Isten is úgy gondolta, hogy néha-néha biblikus mesevilágok legendáin és mítoszain át szólja az Ő igéit. Hogy meséljen a legnagyobb valóságról, aki magáról is azt mondta: Ego eimi té alétheia – Én vagyok az igazság, a valóság. Mert a mesékben néha sokkal több a valóság valódi tartalma, az igazi létnek a tündérvilágból áradó szeretete, mint a száraz földi életünkben. És ahogy a mesék a felnőttek szívből jövő ajándékai, úgy a belőlük sugárzott erő, hit és bátorság felfelé is mutat. Valahova, ami végképp kilép a mindennapok szürke világából, és ráhangolódik a rendkívüli, a csodálatosra, a mindennek felettire.

E kút erre emlékeztessen minket, kedves Cimborák, vagyis hát kedves Testvéreim! Bujkáljon benne a hagyományörzés, az égi-földi értékeink átmentése, a bizalom felvállalása és az örömszerzés. Bár csak általa egész életünk és az azon túli lét is meséssé válna! Ezt a bűvöletet, ezt a bennünk mélyen örökké ott élő gyermeki hitet kívá-

...aprócska, amolyan Elek após mese-parafrázismondást követően áldottam meg a kutat...”

nom Mindannyiunknak, miközben megáldom ezt a kutat az Atya, Fiú, Szentlélek nevében; hogy üdítse a megfáradt vándorokat, e parkot, hogy borítsa virágba a szívünket és az ezek mellett élő örök gyerekeket, hogy (ahogy az apó mondta): „a mesék világa, melyet bejártam, színeiben pompázó világ” legyen számukra.

Koradélután, aprócska, amolyan Elek após mese-parafrázismondást követően áldottam meg a kutat és mindazokat, akiknek a kar előtti park boldog életérzéseket kelt a szívében. E jubileumi ünnepség keretében a zászlószentelés előtt viszont hadd ne folytassam ezt a mesemondást, minthogy tudom, hogy még a mozifilmek esetében is az ikszedik folytatás legtöbbször már csak olcsó utánzata az elsőnek.

Helyette hadd idézzek valakit, egy másik nagy erdélyit, Tamási Áront. Teszem ezt úgy, hogy a logón szereplő 150, 110 és 50 éves jelzése mellé odateszek most egy 80-ast. 80 esztendővel és egy hónappal ezelőtt a kisbaconi temetőben felavatták Benedek Elek új és immár méltó sírkövét, amely kapcsán Tamásiban a következő gondolatok születtek meg. Talán nem olcsó plagizálás, ha az áldó gondolatokat tőle citálom, és az egykori sírparti megemlékezéséből szemezgetek.

„Vagy értitek talán ezt a jelt, amely mellett én olyan boldog állapotban ülök? Értitek ezt a sírhantot, amely a gondviselés kegyelméből rakatott ide, ennek a kicsi székelő falunak a temetőjébe? Értitek az édes anyaföldnek ezt a friss domborodását, amely világít a mi éjszakánkban, ezt a lobogó zászlót, amelynek alatta egy egész napja ülök immár, virasztván eme szent jel mellett egész éjszakának idején. Az igazság pedig az, hogy ez a sírhant minden feléje csődülő setétség dacára lángol. Tehát van okom örömben kiáltani fel: Csakugyan Jézus tanítványa volt! Nézzétek e sírt: ebben Benedek Elek fekszik! De az én Benedek Elekem nincs a föld alatt, ő a föld felett van. A test eszköz volt nála is csupán, amely nyugodtan porrá lehet, mert elvégezte feladatát: világba trom-

bitálta a szeretet igazságát, felemelte a föld fölé az örökké élő lelket. El-tűnt a dőlceg porhüvely, hogy ne zavarjon minket az igazság követé-sében. Az öröm sugara súvít fel a sírnál: Benedek Elek bejárhatta ennek az öbölnek minden vajúdó hullámmezejét, amíg mindenütt elhang-zott a szava: ímé, így cselekedjete az én népemért. Végigcsinálta az isteni játékot, jobban és igazabban, mint bárki. Hős volt, bátor és igaz: ennek a földnek szemünk előtti vértanúja, testvére a régieknek, akiket úgy szeretett: Apáczaiknak, Mikesnek, Körösi Csomának, a keveseknek, az örökké élőknek. Istenem, olyan boldog vagyok, hogy ölélhettem, míg közöttünk járt; hogy nézhettem őt: a tiszta férfiút, az útmutató nagy fát, az embert az embertelenségben, akinek a teste igévé lett."

Magyaráznom nem kell a mai is élő egykori emlék-idézést, hanem megáldom velük, mintegy igével a kar zászlaját az Atya, Fiú, Szentlé-lek nevében. Legyen áldott e zászló, hogy a Tamási-gondolat fényé-ben emlékeztessen minket Benedek Elek sírhantjára és lelki örökségé-re! Legyen áldott mindenki, aki e zászló alatt a benedeki, a mesésnél messze sugárzóbb fényt hordozza a világban, a nevelésben, az oktató munkában! Legyen áldott mindenki, aki e lobogó szellemiségével és lobogó szellemiséggel a szeretet igazságát közvetíti egyetemünkön, karunkon, akár nevelőként, akár neveltként, leendő nevelőként!"

NAGYSZALONTAI EMLÉKEK

Első hallásra Tisztelt Olvasó, bizonyára Arany János éle-te és költészete vagy a híres Csonka-torony jut eszébe Nagyszalontáról. Most mégsem a történelmi neveze-tességeket és nem az irodalmi műveket szeretnénk bemutatni, hanem egy kevésbé ismert témáról írunk.

Böjte Csaba ferences szerzetes - ismertebb nevén Csaba testvér - 10 évvel ezelőtt hozta létre a Szent Ferenc Alapítványt. Ezzel azo-kat a rászoruló gyerekeket támogatja, akik árvák lettek, illetve család-juk valamilyen ok miatt lemondott róluk. Jelenleg ők már több százan vannak Romániában. Az első árvaházat Déván nyitották, azóta több otthont alakítottak ki, ahova Erdély városaiból és legeldugottabb kis településeiből érkeznek a gyerekek. Ők nem tudják és nem is érthetik, hogy miért alakult így a sorsuk, de szó nélkül el-fogadják ezt a helyzetet.

2005-ben adták át a Szalontai Házat és kö-vetkező évben a győri NYME Apáczai Kar el-sőként ajánlotta fel a támogatását. Dr. Varga József docens, Pál Máriával, a Szalontai Ház ve-zetőjével szívügyének tekinti az élő kapcsolat kiépítését a két intézmény között.

Az Apáczai-kar tanító és szociálpedagógus hallgatói folyamatosan töltik szakmai gyakorla-tukat Erdélyben. A győri gyakorlóiskola peda-gógusai pedig akkor jelentkezhetnek önkén-tes segítőnek, amikor nálunk elkezdődik a nyári szünet.

A rászoruló gyerekek nagy részének nincs hova hazautazni vakációra, ezért fontos a külső segítség a tanév végén.

Idén júniusban, két turnusban (összesen négyen) indultunk el a gyakorlóiskolából, hogy

a játékok, könyvek, rajzeszközök mellett sok törődést és szeretetet vi-gyünk az árvaház kis lakóinak.

Nagyon jól ráérezünk, hogy az utóbbiakból van a legnagyobb hiányuk. Ruhát, élelmiszert, játékot, technikai eszközöket, bútor-t, ill. egyéb tárgyakat, rengeteget kapnak (szerencsére sok a támogató), de a közvetlen emberi segítségnek örülnek a legjobban.

Szinte hihetetlen volt, hogy ezek a kisdíjak még a nyári szünet-ben is a szorzótáblát, az olvasást és a helyesírást, akarják gyakorolni.

Folyamatosan kellett dicsérni őket, az elismerés, a megerősítés a sok kedves mosoly jobb teljesítményre ösztönözte őket. Szinte kifogy-hatatlan energiával dolgoztak több órán keresztül.

A nevelők létszámához képest sok a gyerek, ezért az egyéni fog-lalkozás nehezen oldható meg. Egymás szavába vágtak, amikor mesél-tek, vitatkoztak, hogy ki fogja meg sétánál a kezünket. Nehezen tud-tuk észérvekké megindokolni, hogy az étkezéseknél miért az egyikük mellé ültünk az asztalhoz és nem a másikhoz. A terítés, az önkiszolgálás, a mosogatás, olyan természetes volt számukra, mint a mi gyereke-inknek a játék. Vannak köztük hat-hét évesek is, akik már most okosan együttműködnek társaikkal, szó nélkül kiszolgálják egymást. Az össze-tartozás mindegyikükénél alapvető, hiszen nincsenek ott a szüleik, akik megoldják helyettük a feladatokat.

Természetesen az igazán örömteli esemény számukra is a játék. Ezek közül a sportos, mozgásos játékok ugyanúgy lelkesítik őket, mint a társasjátékok, kirakók, építők stb. A foglalkozásokon megfigyelték a szabályokat és aktív résztvevői voltak a tevékenységnek.

Minden apró figyelmességünkért nagyon hálásak voltak, érzelme-iket és szeretetüket őszintén megélték és ezzel elvarázsoltak bennün-ket. Erőt adtak a másnaphoz, feltöltődtek az újabb 24 órás szolgálat előtt.

Az egy hét gyorsan eltelt, de elevenen élnek az emlékeink, min-den kis történetet máig emlegetünk, és lehetőség szerint ismét vissza szeretnénk menni hozzájuk!

Janszky Vörös Anikó és Ruppertné Hutás Kinga
az Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskola tanárai

„Minden apró figyelmességünkért nagyon hálásak voltak...”

AKADÉMISTÁK SELMECEN

„Régi álom vált valóra a 2008. július 1-jén Sopronban megkötött testvérvárosi szerződés selmeci aláírásával, illetve a 2001-ben hat intézmény hat utódokra és Selmecbánya városa által aláírt Deklaráció kibővítésével is.”

Három évvel ezelőtt soproni és miskolci hallgatók díszesen faragott rönköt és felújított csillét toltak gyalogosan Selmecbányára, amelyeket ünnepélyes keretek között a városok és a szakok közötti barátság jelképeként az Akadémia Bányászati és Erdészeti Palotáiban helyeztek el.

Az ünnepséget követően a selmeci polgármester a rönk- és csilleltetés évfordulóját (október első, vagy második hétvégéje) hagyományteremtő jelleggel az akadémisták ünnepének nyilvánította. Addig az utódintézmények diákjai a Selmeci Szalamander Napok keretében találkoztak. Ezt a fesztivált azonban elsősorban a szlovák iskolák, egyesületek számára rendezik, kevés akadémiai vonatkozással.

Az „Akadémisták Selmecen” elnevezésű rendezvény az utódintézményekben végzett, vagy jelenleg is ott tanuló diákok, tanárok ünnepe, ahol a fő cél az Akadémiai Örökség éltetése és továbbvitele.

Az idei évtől a Selmecbányai Polgármesteri Hivatal felkérésére az ünnepség magyarországi koordinálását az Erdészeti Múzeum vállalta magára. Hagyományteremtő szándékkal olyan program összeállítását kezdeményeztük, amelynek a Selmecre látogatók valóban aktív szereplőivé, résztvevőivé válhatnak. Az idő rövideje miatt a szervezés jó része a múzeumra hárult, de már megkezdtük egy olyan, az utódintézmények hallgatóiból, oktatóiból álló szervező csoport összehívását, akik a következő években részt vesznek a programtervezésben, szervezésben és lebonyolításban.

A rendezvényre Sopronból közel negyvenen, Miskolcra hatvanöten, Székesfehérvárról pedig négyen érkeztek, majd szombat délutánra huszonöt dunajvárosi hallgatóval kiegészülve vált teljessé a társaság.

A több mint száz fő közös ábrahámzással tudatta a várossal megérkezését. A selmeci városvezetésnek köszönhetően minden résztvevő egy helyen, az erdészeti technikum kollégiumában kapott kedvezményes szálláslehetőséget.

Szombat reggelre sajnos ködös, esős, igazi őszi időjárásra ébredtünk, így az erre a délelőtti tervezett Barangolás Selmecen nevet viselő vetélkedőt némileg át kellett alakítanunk. Hamar beláttuk, hogy az időjárást még száztíz lelkes, a város utcáin vetélkedni vágyó bursch sem képes megváltoztatni.

Némi kreativitás és átszervezés eredményeképpen a kollégium lépcsőházában, három emeleten alakítottuk ki azt az öt állomásponthoz, ahol különböző feladatokkal vártuk a 8-10 fős csapatokat.

Szerencsére az időjárás senkinek sem szegte kedvét. A feladatok közül nagy tetszést aratott az Erdészeti Palota 1892-es avatását ábrázoló óriás puzzle, a szakesteken leggyakrabban fogyasztott sörfajták felismerési versenye és a „Selmec, ahogy mi látjuk” című alkotó feladat. Természetesen a nótakincs felidézése sem maradt el, ahol a kijelölt nótákat dramatizálva kellett előadni. Csak azt sajnáltuk, hogy ki kellett hagynunk az evangélikus temetőben nyugvó professzorok és diákok sírjainak állomáspontjait. Terveink szerint minden csapat „örökbe fogadott” volna egy-egy sírt, hogy megtisztítva, rendbe téve azt, egy koszorúval megemlékezzen az égi sörmezőkön járókról.

A város által szervezett ünnepség fél ötkor vette kezdetét a Katalin templomban. Az idei alkalom abból a szempontból is különleges volt, hogy történelmi eseményeknek lehettünk részesei.

Régi álom vált valóra a 2008. július 1-jén Sopronban megkötött testvérvárosi szerződés selmeci aláírásával, illetve a 2001-ben hat intézmény hat utódokra és Selmecbánya városa által aláírt deklaráció kibővítésével is.

Az előbbi szerződést a két város polgármesterei írták alá azzal a céllal, hogy hivatalosan is rögzítsék Selmecbánya és Sopron hosszú évtizedekre visszanyúló kapcsolatát.

A nyolc évvel ezelőtt megkötött deklaráció azt foglalja magában, hogy az aláírók mindannyian a Selmeci Akadémia szellemi örököseinek tartják magukat, munkásságukkal és működésükkel a Selmeci Bányászati Akadémián uralkodó szellem visszahozására, illetve az oktatás és művelődés területén további együttműködések kialakítására töreksenek. A nyilatkozathoz az idei évben a Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Kara, a Dunajvárosi Főiskola, a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara, a Kassai Műszaki Egyetem Kohómérnöki Kara, illetve az Oszttravai Műszaki Egyetem Bányászati és Kohászati Főiskola Metalurgiai és Anyagvizsgáló Kara csatlakozott.

Ezt követően valamennyi testvérkar hagyományörző diákjának nevében Varga Tamás múzeumigazgató adta át Selmecbánya polgármesterének közös ajándékunkat, a selmeci diákok hitvallásaként tisztelt mondat (Selmec az Istened...) díszes kivitelű, négy nyelvű változatát.

A hagyományosnak mondható színházi jelenetet követően, – melyben Mária Terézia kiadja az Akadémia megalapításáról szóló leiratot – szalamanderre került sor. Az időjárás még ekkor sem fogadott bennünket kegyeibe, így szalamanderünk csak a városháza és a Katalin templom körül zajlott. A szalamander után a két akadémiai épületben párhuzamosan folytatódott a diákok megemlékezése, illetve a csille és a rönk megkoszorúzása. Ezt követően a város vendégül látott bennünket.

Az estét a hagyományokhoz hűen szakestéllyel zártuk. A régi idők fegyelmezettségét és értékeit felidéző közös szakestélyen, mint hagyományaink szerint keresztelkedett Firmák, Sopron és Selmecbánya polgármesterei is részt vettek. A selmeci polgármester, Pavol Balzanka, biztosította a résztvevőket arról, hogy a rendezvényt a város az idehez hasonlóan, továbbra is támogatja a szervezésben való részvétellel, kedvezményes szállással, étkezéssel és a helyszínek biztosításával.

A jó hangulatnak és a számtalan komoly és vidám pohárnak köszönhetően hajnali két óra volt már, mikor a zárónóták felcsendültek. A víg kedély azonban a szakestély hivatalos részének bezárásával sem múlt el, a hosszú nyúlt szabadfolyás alatt hajnalig beszélgettünk és nótáztunk tovább.

Vasárnap délelőtt a hétvége zárásaként az Óvár alatti parkban valamennyi testvérkar hallgatói közösen ültették el a hagyományteremtő szándékkal létesített „Akadémiai Emlékerdő” első facsemetét. A kislevelű hársfa amely a kelták óta a tudomány szimbóluma, ezúttal a szakok közötti összetartás és barátság legújabb jelképe lett.

A búcsúzással egy időben megkezdődött a következő év ünnepségének tervezése, előkészítése. Ahogyan azt a szakestélyen is megfogalmaztuk: ezek a hétvégék a mi ünnepeink, a mi feladatunk tehát, hogy különlegessé, értékőrzővé és értéktéremtővé tegyük e napokat.

A szervezés során létrehozott akademistakselmecen@gmail.com e-mail címen várjuk a javaslatokat, ötleteket.

Szeretnénk az „V. Akadémisták Selmecen” rendezvényt a jövő évben több résztvevővel, oktatók bevonásával még tartalmasabbá tenni.

Vivat Selmec! Jó szerencsét!

Kulbert Zsófia, Varga Tamás

(Színes fénykép-összeállításunk a lap hátoldalán látható.)

A TÉKÁ ÉTTEREM ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSA ÉS TANÉVNYITÓ AZ APÁCZAI KARON

A két éve működő Famulus Hotel sikeres működése megteremtette annak a feltételét, hogy az Apáczai Karon mintegy 80 millió forintból megvalósuljon a TéKá étterem.

A beruházás során megújult az étterem és a büfé, valamint a tankonyha kapacitása is kétszeresére bővült. A régi tálaló konyhát modern, a kor kihívásainak megfelelő korszerű tálaló egység váltotta fel. Az újonnan létesített egységben helyet kapott büfé internetsarokkal, tálaló konyha 70 fő leültetésére alkalmas étkező résszel, valamint egy újabb 12 fős tankonyha és tanéletterem.

Különlegessége a komplexumnak az a technika, melynek segítségével akár az étteremből nyomon lehet követni a bemutató szakács ténykedését, valamint a hallgatók munkáját. A jövőbeni tervek között szerepel, hogy a menzán a felkínált A és B menü mellett jelenjen meg a „TK a la carte” választék is, melyet a tankonyhán hallgatók által elkészített ételekből kínálnánk fel önköltségi áron.

Tanévkezdés közel 1400 új hallgatóval

Az ünnepi tanácsülésen az első évfolyamos hallgatókat fogadták kari polgárrá, köztársasági ösztöndíjak, egyetemi és kari kitüntetések, valamint arany-, gyémánt-, vas- és rubin oklevelek átadására került sor. Az ünnepségen a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar nevében Dr. Cseh Sándor dékán úr köszöntötte Dr. Barsi Ernő főiskolai tanár urat, aki 2009 szeptemberében az 50. tanévét kezdi meg intézményünkben a hallgatók és a tanártársak nagy örömeire.

A 2009/2010-es tanévben a következő hallgatók kaptak Köztársasági Ösztöndíjat:

Antal Zsófia II. évfolyamos turizmus-vendéglátás szakos hallgató
Bazsó Evelin Kinga II. évfolyamos turizmus-vendéglátás szakos hallgató
Csupor Csenge II. évfolyamos andragógia szakos hallgató
Dobay Virág IV. évfolyamos turizmus-vendéglátás szakos hallgató
Édes Erzsébet IV. évfolyamos gyógypedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája-tanító szakos hallgató
Jászberényi Eszter III. évfolyamos turizmus-vendéglátás szakos hallgató
Kovács Anna IV. évfolyamos tanító szakos hallgató
Kuti Edina IV. évfolyamos gyógypedagógia szakos hallgató
Lumniczer Hajnalka IV. évfolyamos turizmus-vendéglátás szakos hallgató
Németh Eszter V. évfolyamos gyógypedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája-tanító szakos hallgató
Németh Gyula III. évfolyamos andragógia szakos hallgató
Stéber Andrea II. évfolyamos andragógia szakos hallgató
Varga Enikő III. évfolyamos andragógia szakos hallgató

A kar tevékenységének támogatására a JÖVŐÉRT ALAPÍTVÁNY kuratóriuma kiemelkedő szakmai tevékenysége alapján oklevéllel ismerete el és jutalomban részesítette

Karácsony Elvira andragógia szakos III. éves hallgatót.

A TéKá Étterem hivatalos megnyitója
Fotó: Nemes Zsolt

Kolonics Ákos: Éjjeli órán

Halk morajjal kinn a messzeségben morog most az égbolt,
Magányával küzdve néz a Földre a sötét szemű Hold,
Keresi párját a csillagok közt, de nem leli sehol,
Csak kutató tekintete fürkészi most a távot.

Csend van. Hideg. Suttogó szél fut a fákon.
Ordítanék. Rohannék, de semmit sem látok.
Megvakított a fény, és még sötétben járok,
Érzéstelen tapint kezem, megrogy a lábam.

Hol vagy? Hol vagy? Sehol nem lelem őt,
A bársonybőrű lelket, a szeretett nőt.
Nincs már körülöttem se hegy se völgy,
Bennem a szív ereje hatalmas erőt ölt.

Lépések. Gyorsuló vágta töri meg az éjt,
Nyomában csak hamu és a pusztá vég,
De maga előtt gátakat szakít szét.
Megyek érted, meg sem állok én.

Vakon bele a nagy világ erdejébe,
Bokrokon át és fák törzsének.
Nem állíthatnak meg soha már,
Míg el nem érem azt, aki vár.

ÖT ÉV, ÖTSZÁZ ADÁSNAP - SEK BERZSENYI RÁDIÓ

Idén ünnepli ötödik születésnapját a Berzsényi Rádió, a Savaria Egyetemi Központ kisközösségi rádiója. Emellett egy másik jubileum is 2009-re esett: az „egyetem hangja” szeptember 29-én 16 órakor ötszázadszor kezdte el sugározni napi műsorát.

A rádiót 2005. május 4-én sajtótájékoztatón mutatták be a nagyközönségnek, s másnap kezdte meg a műsorsugárzást. Az ötlettől a megvalósulásig két év telt el. A rádió létrehozásának gondolata 2003 tavaszán született meg az üzemeltető Bölcsészettudományi Kar Kommunikáció és Médiatudományi Tanszéken.

Az első fontos állomás a rádióstúdió felavatása volt 2003. október 1-jén. A frekvenciaterv október 20-ra készült el. November 15-én prof. dr. Gadányi Károly, az akkori Berzsényi Dániel Főiskola rektora és Kovács György, az Országos Rádió és Televízió Testület (ORTT) elnöke aláírta a műsorszolgáltatási szerződést. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Frekvenciaengedélyezési Osztálya 2005. január 10-én adta ki a frekvenciakijelölési határozatot. A sugárzáshoz szükséges antennát február 2-án telepítették. A Berzsényi Rádió február 18-i keltezéssel kapta meg a rádióengedélyt.

Velics Gabriella főiskolai adjunktus, a rádió főszerkesztője így beszélt a kezdetekről: „2004 őszétől folyamatosan heti egy napon adást műveltünk. Gyakoroltak a stábok, a technikus, és mi mindannyian, időközben körvonalazódtak a rádiós szerepek, az egyes emberek által betöltött funkciók. A 2005 tavaszi félévétől pedig az önkéntesek mellett három csoportnyi hallgató óra keretében foglalkozott a rádióval, készített műsorokat, tanult vágni, mikrofonba beszélni: vagyis rádiózni. A valós idejű próbaadások során szerzett rutinnak is köszönhetően semmiféle különösebb izgalmat nem okozott, hogy április 5-én először voltunk hallhatók az 'éterben'. Mindenki tette a dolgát.” Időközben a rádió filozófiája mit sem változott: a személyközpontúságot és a nyitottságot tartja a legfontosabbnak a szabad kommunikáció előmozdítása érdekében. A rádió műsorkínálatában kulturális, tudományos, közéleti és szórakoztató műsorok egyaránt megtalálhatók, melyeket hallgatók készítenek hallgatóknak. Ugyancsak említésre méltó, hogy a Berzsényi Rádió nem profitorientáltan, hanem kisközösségi rádióként működik. Olyan típusú rádió, mely egy adott közösséghez szól és vételkörzetét tekintve erősen korlátozott. Az ORTT meghatározása szerint a kisközösségi rádiózás célja, hogy lehetővé tegye olyan rádiók működtetését a kistelepüléseken és a kisebb közösségekben, amelyekben nem lehetséges egy helyi rádió gazdaságos működtetése, de a helyi közösség igényelné egy neki szóló rádióadó létét, valamint, hogy lehetőséget nyújtson azon intézményeknek, amelyek a rádiózással egy speciális hallgatói kör igényeit elégítenék ki. Az elmúlt öt évben nem maradtak el az eredmények sem, a rádió munkatársai több rangos szakmai díjat is magukénak tudhatnak. 2006-ban a szerkesztőség harmadik helyezést ért el a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete (DUE) országos diákújságíró és diákrádiós pályázatán. 2008-ban egy szintén a DUE által kiírt országos diákmedia pályázaton Wein Dóra második, Fülöp Orsolya harmadik helyezett lett, Velics Gabriella munkáját pedig az év felkészítő tanára díjjal ismerték el. Az őszi félévben a keddenként, szerdánként és csütörtökönként 16 és 19 óra között hallható műsorokat a Savaria Egyetemi Központ közel hatvan diákja készíti. Nemcsak kommunikáció, illetve intézményi kommunikátor szakosok, hanem az egyetem más szakjain tanuló önkéntesek is. Időközben megújult a Berzsényi Rádió honlapja (www.berzsényiradio.hu), az új megjelenés Báthori Mátyás, kommunikáció szakos végzős hallgató munkája.

Kleinhappel Miklós

A kezdetek...

MŰSORT KAP AZ NYME SEK A SZOMBATHELYI VÁROSI TELEVÍZIÓBAN

Kéthavonta jelentkező, a Savaria Egyetemi Központtól szóló magazinműsort indít a közeljövőben a Szombathelyi Televízió. Az erről szóló megállapodást prof. dr. Gadányi Károly, a SEK elnöke és Szöllősi Iván, a televízió igazgatója szerdán írta alá.

Az egyenként huszonöt perces adásokban a műsorkészítők bemutatják a három szombathelyi kart, azok szakkínálatát, valamint beszámolnak az egyetemi központ rendezvényeiről. A városi televízió műsoraiban intézményünk eddig is rendszeresen szerepelt, hiszen az indulása óta figyelmet fordít a város felsőoktatási intézményében történetekre. Ez a gyümölcsöző kapcsolat vált most még szorosabbá.

Kleinhappel Miklós

A NYUGATI SZÓRVÁNYBAN MAGYAR NYELVET TANÍTÓK MÓDSZERTANI TOVÁBBKÉPZÉSE

Augusztus 23–30-ig rendezte meg Győrben a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Nevelés-tudományi Intézete a nyugati szórványban magyar nyelvet tanító pedagógusok módszertani stúdiumát.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával nyolcadik alkalommal megrendezett tanfolyamra ebben az évben hét országból: Angliából, Ausztriából, Brazíliából, Németországból, Kanadából, Lengyelországból és Svédországból érkeztek olyan pedagógusok, akik a nyugati szórványban különböző szerveződési formákban működő iskolákban tanítják a magyart. A szakképzett vagy munkájukat önként, diploma nélkül végző óvónők, tanítók, tanárok vállalták, hogy egy hétre reggel kilenctől este hatig, de inkább 8-tól 10-ig, ismét beülnek az iskolapadokba, s részt vesznek az elméletet és gyakorlatot remek arányban vegyítő továbbképzésen.

Kovátsné dr. habil. Németh Mária intézetigazgató nyolcadik alkalommal vezette, irányította a győri továbbképzést. Munkatársaival együtt a nagyon intenzív hét napon biztosította a tanfolyam zavartalan lebonyolítását.

A továbbképzés szakmai elismerését jelzi, hogy a pedagógusok jelentős része évek óta visszatérő résztvevője a képzésnek, mert a projektszemléletű munkában folyamatosan gazdagodnak. A képzés további erőssége a szervezők kiváló munkája mellett, az előadók szakmai hozzáértése, a programok magas színvonala és változatossága, az elmélet és gyakorlat közötti jó arány.

Ebben az évben különösen izgalmas programot állított össze a továbbképzés főszervezője: Kovátsné dr. habil. Németh Mária intézetigazgató. Az idei továbbképzés egyik fő újdonsága, hogy bátrabban merített a természettudományos ismeretekből. Prof. Dr. Mátyás Csaba (NYME-EMK) akadémikus Föld, ég és az élet címmel a globális felmelegedés várható veszélyeiről és a lehetséges megoldásokról tartott előadást, míg Dr. Cseh Sándor dékán (NYME-AK) a csillagászat és kreativitás éve kapcsán volt a továbbképzés vendége. Az általában bölcsész beállítottságú tanároknak ezek az órák nagyon sok hasznos ismeretet adtak.

A stúdium középpontjában azonban a magyartanítás módszertana állt. Ehhez kapcsolódóan a résztvevők A magyar, mint idegen nyelv; A játékpedagógia; Az Őrszavak a gyakorlatban; Az anyanyelv oktatásának módszerei; Magyarságismeret – térképismeret; A magyar népzene; Pedagógiai gyakorlat és mentálhigiéné; Módszervásár és Művészetterápia témákban mélyíthették el tudásukat. A pedagógiai és szakmódszertani témákban vendégeink voltak: Dr. habil. Vass Vilmos egyetemi docens (ELTE), Prof. Dr. Bárdos Jenő egyetemi tanár (PE), valamint Dr. Kiss Gábor a Tinta Kiadó igazgatója.

A 2009 márciusában elindított Őrszavak internetes folyóirat több munkatársa is részese volt a továbbképzésnek. Ez a magyarságismereti tanításmódszertani e-folyóirat a szórványban élőknek szól olyan írásokkal, melyek bővíthetik pedagógiai tudásukat, modern módszertani ismereteiket, valamint színesíthetik tanítási eszköztárukat.

Az Őrszavak folyóiratot a Tanítástan rovatvezetője Kovátsné dr. habil. Németh Mária gyakorlati foglalkozás keretében mutatta be. A foglalkozás során a kollégák kiscsoportos munkaformákban számítógépek és internet segítségével az egyes rovatokon belül feladatokat oldottak meg az Őrszavak honlapján. A feladat elvégzésének tapasztalatait, és ezzel együtt a honlap erősségeit és az esetleg módosítási javaslatait közösen beszéltek meg. Ezzel a módszerrel a foglalkozás két legfontosabb célja - az Őrszavak gazdag tartalmának alapos megismertetése és felhasználóbaráttá tétele - sikeresen megvalósult.

A szakmai programot felnőtteknek szóló bábszínházi előadás, iro-

A résztvevő pedagógusok többsége évek óta rendszeresen látogatja a képzést

dalmi est, könyvbemutatók, népdaléneklés, és a borkultúrába való betekintés, borkóstolás, valamint egy csodás Balaton-felvidéki kirándulás tette teljessé.

A hét második felében a továbbképzés egy Győr melletti panzióban folytatódott, ahol a kistérségi kulturális és gazdasági élet tervezését, főbb eseményeit közvetlen tapasztalat útján ismerhették meg. Ebben az évben Csorna polgármestere és oktatási felelőse fogadta csoportot, akik aktív részvételükkel a programokat is megtisztelték. Köszönet érte.

A pozitív hozzáállás a résztvevők részéről is tapasztalható volt, jól működő közösséget alkottak, ahol a közös munkán túl mindenki tudott népdalokat énekelni, és tudott örülni a közös éneklésnek. A továbbképzés sikerességét bizonyítja a kollégák programértékelése is, melyek közül néhányat idézünk: „Nem egy program után éreztem úgy, hogy ez volt a legjobb előadás”; „Mint Petőfinél a szó és tett, olyan egységben volt a továbbképzésben a tartalom és forma”; „Kicsit szoros volt a program, de élménygazdag. Az esti programok is kiegészítették a nappali előadásokat, bevezettek a magyar kultúrába, ami az oktatás része kell, hogy legyen”.

A résztvevők külön köszönetüket fejezték ki Király Annamária főtanácsos asszonynak, Wurst Erzsébet a NYEOMSZSZ oktatási felelősének, Kovátsné dr. habil. Németh Máriának és mindenkinek, aki valamilyen módon hozzájárult a módszertani továbbképzés sikeréhez.

„Magyarnak lenni nem állapot, hanem feladat...” (Márai)

Lampert Bálint
tanársegéd
NYME-AK

RÓMAI ZARÁNDOKLAT

Henczel Szabolcs atya vezetésével öt napos zarándoklat indult június 28-án Rómába, melyen mi is részt vettünk heten, soproni egyetemisták, a Szent Pál kollégium lakói. Rögtön az első napon szembesülnünk is kellett azzal, hogy mi is a különbség egy egyszerű nyaralás és egy zarándoklat között: a lemondás.

Le kellett elsősorban mondanunk a kényelemről, a lustálkodásról: minden nap rendkívül korán kellett kelni a programok időbeni elkezdéséhez, és későn értünk haza; ezen kívül hízókúrának sem nevezném az utat: reggelinél és ebédnél is amolyan "zarándok" adagot kaptunk. Az időbeosztásunk is szigorúan megtervezett volt, hogy minden nézivalóhoz eljussunk, napközben kényelmes nézelődést egyáltalán nem engedhettünk meg magunknak, céltudatosan kerestük fel sorban a zarándoklat állomásait. Ami pedig a programokat illeti, nagyon érdekfeszítő és jól szervezett volt; kiemelném a többi közül a két magyar nyelvű misét, melyek közül az elsőt a Szent Péter Bazilika főoltáránál, a másodikat a Havas Boldogasszony Bazilika leggyönyörűbb mellékkápolnijában tartottuk. A hét közepi audiencia a Szent Atyánál is feledhetetlen volt: a Pápa magyarul is szólt, és külön köszöntötte a magyar zarándokokat, köztük a nagycenki-soproni csapatot.

Nagy szeretettel köszöntöm a magyar zarándokokat, elsősorban azokat, akik Győrből, Nagycenkről és Szombathelyről érkeztek. Köszöntöm a Palestrina kórus és a Cantus Corvinus kórus tagjait. Kedves Testvéreim, Szent Péter és Pál apostolfejedelmek sírjainál tett látogatások erősítsen meg Benneteket a hitben és az egyetemes Egyházhoz tartozástokban. Apostoli áldásom kísérfen minden utatokon. Dícsértessék a Jézus Krisztus!

Mellékesen jegyzem meg, hogy a Szentatya kiejtése meglepően jó volt. Ezeken kívül a másik két nagy bazilikát is megtekintettük: a Lateránt és a falakon kívüli Szent Pál Bazilikát, a Magyarok Kápolniját és a pápák sírjait a Szent Péter Bazilika alatt, a Szent lépcsőt, valamint még nagyon sok más; belegondolni is megdöbbenő, hogy ezt mind megnézhattuk e rövid út alatt.

A zarándokút elérte célját: lelkileg feltöltődve, testileg ugyan fáradtan, de élményekkel gazdagon térhettünk haza.

Bacsi-Nagy Gergely és Vörös Mátyás
V. okl. erdőmérnök hallgatók

Az elmaradhatatlan fagyizás Szabi atyával

TOMBOLÁN NYERT ZARÁNDOKÚT

Farsang utolsó szombatján az egyetemi Szent Pál Kollégiumban Henczel Szabolcs atya ötlete alapján farsangi bált szerveztek. Az első egyetemi keresztény bálon Varga Józsefné dr. dékánhelyettes asszony a tombolán a legszebb ajándékot nyerte: egy római zarándokutat.

A dékánhelyettes asszony így emlékezik vissza a nevezetes pillanatra.

Ahogy véget ért a diplomaosztó ünnepség, máris siettünk csomagolni, hiszen másnap indultunk a várva várt római útra. Nagycenken, a Széchenyi István építtette szép templomban hangolódunk rá lelkileg is a zarándokútra. Közel százan indultunk el, a tízéves kisgyermektől a nyugdíjas korosztályig minden generáció képviseltette magát. Ennek az útnak egyik maradandó élménye az volt, hogy naponta tapasztalhattuk, hogyan lehet egymás iránti türelemben élni, elfogadva a gyermekek és fiatalok eleveenségét, és az idősebbek lassúbb életritmusát is.

Henczel Szabolcs atya nagyszerű szervező, a zarándokút résztvevőit könnyedén irányította. A Rómában töltött öt nap alatt rengeteg fontos nevezetességet megtekintettünk, bejártunk az ókori emléektől, a korai kereszténység látnivalóitól kezdve a barokk kori Rómán át szinte mindent, ami ennyi időbe egyáltalán belesűrítendő volt. Az idegenforgalmi és kulturális nevezetességek megismerése mellett csoportunknak elsődleges célja az volt, hogy a zarándokút résztvevőit lelki élményekkel gazdagítsa. Felemelő érzés volt, amikor a Szent Péter Bazilikában és a Santa Maria Maggioreban magyar nyelvű misén vehettünk részt, és elénekelhattuk a magyar és a pápai himnuszot.

A legszebb pillanatok a szerda délelőtti pápai audiencia jelentette. A Szentatya magyar nyelvű köszöntője mélyen beívódott a lelkünkbe.

Láttuk Rómát kora reggel, amikor még alig jártak az utcákon emberek, láttuk délben, amikor csak a turisták nyüzsögtek mindenütt, és láttuk késő esti kivilágításban a Colosseumot és a Szent Péter Bazilika előtti teret.

Több zarándokúton vettem már részt (gyalogosan a Szent Jakab és a Szent Márton úton vagy autóbusszal Csiksomlyón), és tapasztalataim alapján állíthatom, felejthetetlen élmény volt a római zarándokút, az oda- és visszaút viszontagságaival együtt is. Nagyon tartalmas lezárása az előző tanévnek és szép nyitánya a nyárnak. Köszönjük Szabolcs Atyának a jó szervezést, a maradandó lelki élményeket és az erőt adó példamutatást.

Varga Józsefné dr.
dékánhelyettes
NYME-AK

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP RAVAZDON

1972 óta június 5-e a Környezetvédelmi Világnap. Jelentős ünnep. Az idei évben is ravazdi Erdei Iskolai Oktatóközpontban regionális rendezvényt szerveztünk a környezettudatosság erősítése érdekében.

A programot az „Együtt a környezetért!” kampánysorozat részeként hirdettük meg, amelynek megvalósításához a NYME Apáczai Kar Neveléstudományi Intézete nyert támogatást az Új Magyarország Fejlesztési Terv KEOP-6.1.0/A-2008-0047 (A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok) pályázatán.

A programot Kocsis Mihály vezérigazgató-helyettes úr nyitotta meg, aki köszöntőjében a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. másfél évtizedes kiemelkedő környezeti nevelési tevékenységének fontosságára, valamint az erdészársadalom tartamos erdőgazdálkodás iránti elkötelezettségére hívta fel a vendégek figyelmét.

A programon tapolcai és győri iskolák osztályai vettek részt tanáraikkal. Ez alkalommal a diákok ismereteket szereztek a vízvédalom-ivó vízvédalom fontosságáról, a vízvizsgálat módszereiről, játékos feladatok során a szelektív hulladékgyűjtés gyakorlati ismereteit sajátították el, az energia témakörben az energiatakarékosság, valamint a megújuló energiák felhasználásának otthoni lehetőségeiről gyarapították tudásukat. A természetvédelemmel való átfedésben a madárvédalom színesítette a programokat. A nagy érdeklődés övezte tevékenységekben vendégeink voltak a Pannon-Víz Zrt. és a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. szakemberei.

Az Erdei Iskolai Oktatóközpont a kezdetektől komplex programokat kínál az iskolás csoportoknak, ezért ebből a kampányból sem hiányozhattak a kézműves foglalkozások, melyek keretében különféle természetes anyagok (fa, gyapjú, agyag) műves felhasználásának gyakorlati fogásait próbálhatták ki a gyerekek a szakma mestereinek segítségével. A sikeres kampányra emlékezett majd az a tábla, melyet Simon László faragómester (Ravazdi Erdészeti) rajzolt fel előzetesen, majd a gyerekek a kézműves program során fokozatosan faragtak ki.

Az „Együtt a környezetért!” kampánysorozat projektvezetője Kovácsné dr. habil Németh Mária intézetigazgató személyesen nem tudott a programon részt venni, mert a környezeti nevelési területen végzett két és fél évtizedes oktatói munkásságáért, különösen a környezetpedagógiai doktori program kidolgozásának elismeréséért, a Környezetünkért Emlékplakettet vette át Szabó Imre környezetvédel-

A programon tapolcai és győri iskolák osztályai vettek részt

mi minisztertől. A kitüntetésre a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. terjesztette fel.

A kampánysorozat következő ravazdi állomása az őszi Erdők Hétféhez kapcsolódik, melynek központi témája a tartamos erdőgazdálkodás lesz.

Lampert Bálint
tanársegéd
NYME-AK

JUNIOR PRIMA-DÍJAT NYERT ÉPÍTÉSZ-TERVEZŐMŰVÉSZ SZAKON VÉGZETT HALLGATÓNK

A rangos zsűri 2009-ben nyolc pályázót részesít a 8750 eurós díjban. Az idei Junior Prima-díj egyik nyertes Káldos András, az Alkalmazott Művészeti Intézet 2009 tavaszán végzett hallgatója. Munkáját, amelyben a budaörsi reptér hasznosítására tett javaslatot, Csíkszentmihályi Péter DLA h.c. belsőépítész, szakfelelős tanszékvezető egyetemi tanár segítette.

A 2003-ban elindított Prima Primissima Díj mellett 2007-ben alapított Junior Prima Díj igazi újdonságot jelentett azzal, hogy megteremtette a fiatal, ígéretes tehetségek méltó elismerésének intézményét. Egy évre rá a TriGranit, Európa egyik legnagyobb ingatlanfejlesztője a magyar építész-építőművészet kategória támogatása mellett döntött.

Az idén beérkezett 25 pályázatot az építészet kiemelkedő képviselőiből álló zsűri bírálta el. A szakembereket támogató felsőoktatási intézmények és szakmai szervezetek érveit megfontolva, a zsűri értékelését elfogadva a TriGranit 2009-ben nyolc pályázót részesít a 8750 eurós díjban, köztük Káldos Andrást, a Nyugat-magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kara Alkalmazott Művészeti Intézetének idén tavasszal végzett hallgatóját.

Káldos András építész-tervezőművész szakon végzett, a pályázaton diplomamunkájával vett részt. Munkájában, amellyel a budaörsi reptér hasznosítására tett javaslatot, Csíkszentmihályi Péter DLA h.c. belsőépítész, szakfelelős tanszékvezető egyetemi tanár segítette. A sok szempontból hányatott sorsú reptér helyzete egyre romlik, védett építészeti értékei pusztulófélben vannak. Területének egyre nagyobb része nem a reptér funkcióit szolgálja, hanem a városszéli ipari zóna részévé válik. Azonban ez a kiemelkedően fontos, jelképes terület reprezentálja a magyar repülés múltját és Budaörs városi arculatát. Káldos András olyan építészeti láncolatot tervezett, amely jelentős mértékben kibővíti a sport-, illetve magánreptér funkcióit, megfelelően hasznosítja a műemléki épületeket és karakteresen kiemeli a városszéli ipari környezetből. A folyamatosan változó funkciójú láncolat legfontosabb eleme az új központi rész, amely egyrészt reprezentatív helyszínt biztosít különböző reptéri funkcióknak, szolgáltatásoknak, másrészt összekapcsolja a műemléki épületekben elhelyezett repüléstörténeti múzeumot és az új reptérhez kapcsolódó hangárépületeket. Formai és szerkezeti megoldásaiban ez a láncolat felhasználja és felmutatja a mai repüléstudomány és technika eredményeit és a kor emberének térbeli határtalanságát jelképezi. A rangos díjhoz gratulálunk.

Csiha Tünde Noémi

EGYETEMÜNK AZ INNOLIGNUM SZAKVÁSÁRON

Közönségdíj után Sopron innovációs különdíját vehette át az Erdővagyon-gazdálkodási Intézet (EVGI) az InnoLignum Erdészeti és Faipari Szakvásáron

Az Erdővagyon-gazdálkodási Intézet 2009-ben is fontosnak tartotta, hogy az Erdőmérnöki Kar intézeteként önállóan, a kutatási, tudományos eredmények közzététele mellett ismeretterjesztő programmal jelenjen meg az InnoLignum Erdészeti és Faipari Szakvásáron, amely kitűnő alkalmat kínál a partnerekkel való kapcsolattartáshoz, a kutatás-fejlesztés-innováció és az oktatás iránt érdeklődő szakmai és laikus közönséggel történő találkozásra. A kiállítás természetéhez illően, az intézet az erdővagyon-gazdálkodás témakörében állította ki saját posztereit, terjesztette az intézeti kutatásokhoz, az oktatott szakkokhoz, az erdőpedagógiai programhoz kapcsolódó kiadványait, szóróanyagait.

A látogatók megismerhették a Mészáros Károly Erdészeti Felsőoktatási Emlékalapítványt (15 000 Ft támogatás esetén az adományozók emlékkorsót kaptak ajándékba).

A kutatási, tudományos eredmények közzététele mellett célként fogalmazódott meg, hogy a nem szakemberek számára közérthető módon is bemutassák az erdők sokrétű hasznát, az erdészek, a szakszerű erdőgazdálkodás pozitív hozzájárulását Magyarország erdőültettségének a növekedéséhez, a fatérfogat akkumulációjához. Fel kívánták hívni a figyelmet a faalapú termékek használatának fontosságára, a faanyag szénmegkötő és a faipari termékek széntároló képességére, a megújuló energiaforrások biztosításának lehetőségeire.

Ennek érdekében olyan 73,5 cm élhosszúságú kockát készítettek és állítottak ki, amely a másodpercenkénti hazai fatérfogat növekedést (0,4 m³/sec) szemlélteti. A kockából kiágaskodó különböző fa alapú termékek ráébresztették a látogatókat arra, hogy a tartamosan megtermelt faanyagból készült termékek életünk szerves részét képezik, és használatukkal egyúttal biztosíthatjuk a szén hosszú távú megkötését, ezzel a környezetünk védelmét. A látogatók fakorongokat (4200 cm³) vihettek magukkal, hogy így kézzel foghatóvá váljon számukra a megkötött szén mennyisége, amit egy átlagos személyautó 25 km megtétele alatt CO₂ formájában bocsát ki.

Nagy érdeklődés mutatkozott az intézet által is kutatott SOSKLIMA-projekt iránt. A megújuló energiaforrások felhasználását hangsúlyozó programban az egyik legnagyobb szerepet egy új energia növény szelektálása kapta. Ez a Salix Express energiafűz, amellyel lehetővé válik a gyengébb termőhelyi adottságokkal rendelkező mezőgazdasági területek hasznosítása energia ültetvényként.

A stand legnagyobb attrakciója a Benedek Elek Pedagógiai Karon közösen szervezett kreatív erdei játszótér volt, amely mindhárom nap nagyon sok gyermekes családot vonzott. Itt erdei termékekből, készíthettek ékszereket, állatokat, játékokat. A gyermekeket kísérő szülők figyelmét a kézműves foglalkozás ideje alatt vetített képes prezentáció segítségével irányították rá a legfontosabb szakmai üzenetekre, remélve, hogy ezt majd nevelési helyeikben közvetítik gyermekeik felé is.

Az elmúlt évben a NYME-EMK Erdővagyon-gazdálkodási Intézete a vásár látogatóinak leadott szavazatai alapján közönségdíjban részesült. Idén az Intézet részére a Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés InnoLignum Sopron Erdészeti és Faipari Szakvásár és Rendezvényesorozat innoLignum Sopron innovációs különdíját adományozta.

ÓRIÁSI ÉRDEKLŐDÉS VOLT A MÁSODIK INNOLIGNUM SOPRON IRÁNT

Több mint 8 ezren látogattak ki a szeptember 3-5. között megrendezett, ingyenes InnoLignum Sopron Erdészeti és Faipari Szakvásárra, valamint a hozzá kapcsolódó rendezvénysorozatra.

A soproni MKB Aréna több mint 160 kiállítónak adott helyet e három nap alatt, közel 8 ezer négyzetméteren sorakoztak a standok. Nemcsak a szakmai vásár iránt volt nagy az érdeklődés, hanem az azt kísérő egyéb programokat is sokan látogatták: a Faipari Mérnöki Kar intézetei szervezésében konferenciák (Megújuló Energia Konferencia, Faipari Marketing Konferencia, Faépítészeti Konferencia), kommunikációs tréning és több bemutató is sor került.

A kiállítás kisterme adott otthont a nonprofit szervezeteknek, a Nyugat-magyarországi Egyetem képviselőinek, a családi programoknak, valamint az Európai Erdők Hete rajz- és fotópályázat vándorkiállításának.

A Faipari Mérnöki Kar Gépészeti Intézete, Fa- és Papíripari Technológiák Intézete, Építészeti Intézete, Terméktervezési és Gyártástechnológiai Intézete, valamint az Alkalmazott Művészeti Intézet mutatta be kutatásainak eredményeit, hallgatóinak munkáit. Nemcsak a szakmai közönség, hanem a lakosság is nagy érdeklődéssel tekintette meg a maketteket, fából készült gyermekjátékokat. A Faipari Mérnöki Kar büszkén figyelte volt hallgatói - Markó Gábor, Taschner Róbert és Megyesi Koppány - önálló standjait, munkáit és sikereit a szakmai életben. A NYME-FMK tervező hallgatója, Tari Attila második alkalommal nyerte el az innoLignum SOPRON közönség díját.

A kiállítást az Erdőmérnöki Kar Erdővagyon-gazdálkodási Intézete is színesítette, standjuk elsősorban a gyermekeket és családokat szólította meg. Felhívták a figyelmet a fa üvegházhatást okozó gázok megkötésében és életünkben betöltött rendkívüli szerepére. A tavalyi évben nagy sikert aratott az Erdészeti Múzeum Interaktív Erdei Élmenypályája, idén „Kincsünk az Erdő” családi programján, kicsik és nagyok 9 állomásponton játszva ismerkedhettek meg az erdő csodálatos világával, elkészíthették saját erdejüket, megismerhették egy 250 éves tölgyfa történetét, a famegmunkálás égvyrűit, valamint égetett faképet is készíthettek.

A Benedek Elek Pedagógiai Kar leendő óvónői gyöngyöt fűztek, erdei termékekből nyakláncokat készítettek a gyerekekkel.

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium - az Európai Erdők Hete alkalmából - „Mesél az erdő” címen rajz- és fotópályázatot hirdetett az Effix-Marketing Kft. szervezésében. A beérkezett rajzok legszebbjeiből készült vándorkiállítás nyolcadik állomását tekinthették meg a látogatók az Erdészeti és Faipari Szakvásáron és Rendezvényesorozaton.

Sokak egybehangzó véleménye, hogy jó volt újra Sopronba jönni, újra találkozni, a vásár és rendezvénysorozat elérte célját: egyszerre volt innovációs erőter és a baráti találkozók színtere. Jövőre ugyanitt...

Pakainé dr. Kovács Judit
intézetigazgató helyettes, egyetemi docens
NYME-FMK-IGI

Színes fotóösszeállításunk a hátsó belső borítón látható.

MIRE JÓ A NAGYTELJESÍTMÉNYŰ ULTRAHANG?

Sopronban tartotta első indiai-magyar nagyteljesítményű ultrahang szemináriumát a Nyugat-magyarországi Egyetem Fa- és Papíripari Technológiák Intézete és a Mumbai Egyetem Vegyészmérnöki Kara.

A másfél éves projekt záróakkordját jelentő szeminárium arra a kérdésre adott választ, milyen területeken használható a nagyteljesítményű ultrahang. A felsorolt területek között találjuk a fémkoháshatást, az élelmiszeripari alkalmazást, a szennyvízkezelést, a rost- és papíripari alkalmazást. A legnagyobb vívmánynak a gyógyászati alkalmazása tekinthető, itt azonban nem a képalkotó rendszerre kell gondolni, hanem az ultrahangos sebészeti beavatkozásra, s bizonyos ráktípusok esetén választható lehetséges kezelési módra, amely során a beteg szenzor segítségével könnyedén besugározható. A projekt vezetője, Dr. Csóka Levente docens elmondta, további együttműködést terveznek az indiai féllel és a szeminárium európai uniós résztvevőivel.

Csiha Tünde Noémi

KARI TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁT TARTOTTAK AZ ERDŐMÉRNÖKI KARON

2009. október 12-én kari tudományos konferenciát tartottak az Erdőmérnöki Karon a Erzsébet-kerti új oktatási épületben. A tudományos rendezvény Prof. Dr. Náhlik András, az Erdőmérnöki Kar dékánjának megnyitója után plenáris üléssel folytatódott, a résztvevők hat érdekes és értékes előadást hallhattak Prof. Dr. Héjj Botond, Dr. habil. Péterfalvi József, Dr. habil. Konkoly-Gyuró Éva, Prof. Dr. Szarka László, Dr. Dinka Mária és Prof. Dr. Náhlik András előadásában.

Délután került sor az öt szekcióra tagolt ülésekre, amelyeken összesen 43 előadás és 49 posztert mutattak be. Az erdészeti-műszaki szekció, az erdőgazdálkodási szekció, a környezettudomány és környezetvédelmi szekció, a természetvédelmi szekció valamint a vadgazdálkodási és vadbiológiai szekció előadásai igen gazdag tematikát öleltek fel. Szintén színesek és érdekesek voltak a poszterbemutatók, melyeket élénk érdeklődéssel figyeltek a nagy számban megjelent érdeklődők. A konferencián elhangzott előadásokról és kiállított poszterekről december végén kiadvány jelenik meg.

Kui Bíborka - Csiha Tünde

JÖVŐRE ISMÉT ÖTÉVES, OSZTATLAN KÉPZÉS AZ ERDŐMÉRNÖKI SZAK

Sikerrel zárultak az Erdőmérnöki Karnak az egységes, osztatlan erdőmérnök képzés visszaállítására irányuló törekvései.

Az elmúlt napokban az oktatási miniszter rendeletben tette közzé az erdőmérnöki szak képzési és kimeneti követelményeit, majd a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság jóváhagyta a szakindítási kérelmet.

Újra öt éves képzésként indulhat a Nyugat-magyarországi Egyetemen az erdőmérnöki szak a 2010/2011. tanévtől - áll az Erdőmérnöki Kar napokban kiadott közleményében. A következő tanévtől az oktatás így ismét a 200 éves hagyomány alapján kialakult ökológiai-műszaki-ökonómiai hármas egységben kezdődhet meg. Az intézmény a tantervet a szakma javaslatainak figyelembevételével a közeljövőben véglegesíti. Az oktatási minisztérium javaslataival összhangban, a kar jövőbeni legfőbb törekvése az elitképzés irányába történő elmozdulás, ami a felvételi követelmények fokozatos emelését is jelenti. A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának ugyanis meggyőződése, hogy a szakma társadalmi megbecsüléséhez és felemelkedéséhez a követelmények és a színvonal emelésével járulhat hozzá. Az oktatást és a kutatást két évszázad hagyományaival és tapasztalataival megalapozó soproni erdőmérnöki szak azon kevesek közé tartozik, amelyek országos beiskolázást végeznek. A jövőben azok a természet iránt érdeklődő diákok, aki a Nyugat-magyarországi Egyetem erdőmérnöki szakán szeretnék folytatni egyetemi tanulmányaikat, az érettségi vizsga után ötéves, megszakítás nélküli képzésre nyernek felvételt és tanulmányaik sikeres befejezését követően a mesterszakkal egyenértékű oklevelet kapnak, miközben nem kell tanulmányaik alatt felvételi eljárást kezdeményezniük. Azt is érdemes tudni, hogy a munkaerőpiac igényeinek megfelelő számú tervezett hallgatói létszám következtében a végzettek elhelyezkedési lehetőségei ma is kiválóak.

Csiha Tünde Noémi

IBM FACULTY AWARD

Második alkalommal nyert IBM Faculty Award-ot a Faipari Mérnöki Kar Informatikai és Gazdasági Intézete

Az IBM Faculty Award az egyetemi kutatóműhelyeknek szóló, nemzetközi szintű támogatási pályázat. A programban az IBM elsősorban informatikai kutatásokhoz nyújt anyagi segítséget, azzal a nem titkolt céllal, hogy a kutatók, akik ilyen módon kapcsolatba kerülnek az IBM-mel, a későbbiekben bekapcsolódjanak az IBM kutatásaiba. Az IBM központjába beküldött pályázatokat nemzetközi zsűri értékeli.

A testület idén két magyar pályázatot ítelt támogatásra érdemesnek, ezek egyike a Dr. Jereb László vezette intézeti kutatócsoport. Az elnyert támogatás segítségével olyan programok finanszírozhatók, amelyek keretében a hallgatók bekapcsolásával alkalmazott, a piacon hasznosítható kutatásokat folytatnak, vagy korszerű, az üzleti szférában fontos területeken indítanak képzéseket.

GEO-S RÉSZVÉTEL EGY STOCKHOLMI KONFERENCIÁN

A nyár utolsó hetében, augusztus 27-28-án rendezte a European Faculty of Land Use and Development (FESF) szervezet, az „Egyensúly-teremtés a magán- és közérdek viszonylatában” (The Balance between Public and Private Interest) című szimpóziumot. Kollégáim jóvoltából én voltam az a szerencsés, aki egy poszter előadással részt vehetett intézményünk színeiben ezen a konferencián. (László Dorgai - Judit Nyíri –Andrea Pődör: Change in Land Use in the River Tisza Valley).

A szimpóziumot idén a stockholmi Műszaki Egyetem (Royal Institute of Technology) szervezte.

Az évente megrendezendő szimpóziumon többnyire a FESF tagjai és néhány meghívott vendég tartanak előadást a földrendezés aktuális problémáiról. A szervezetnek olyan egyetemi oktatók, szakemberek a tagjai, akik föld- és birtokrendezéssel, tájtervezéssel, terület- és településrendezéssel valamint fejlesztéssel foglalkoznak Európa-szerte.

A konferencia azt vizsgálta, hogyan illeszkedik egymáshoz a magán- és közérdek birtok- és földrendezés, tájtervezés és településfejlesztés esetén. A szimpózium ez évi témaköréből adódóan igen eltérő problémák jelentek meg az európai országok különböző nehézségeinek következtében.

Számomra igen érdekes volt, hogy több német előadó vizsgálta a településeken megüresedő régi építészeti, nagy alapterületű lakóházak hasznosításának lehetőségeit. Ehhez kapcsolódtak azok az előadások, melyek a talajvédelem témakörében felhívták a figyelmet arra, hogy az egyre több és nagyobb alapterületű lakóingatlanok, és egyéb létesítmények építése, károsan befolyásolja a jövő nemzedékének kilátásait, akiknek egyre kevesebb és egyre rosszabb minőségű talaj áll majd a rendelkezésükre az élelmiszer megtermeléséhez.

Teljesen más, de a témához kapcsolódó előadásokat hallhattunk a török résztvevőktől, akik bemutatták, milyen nagy problémát jelent a rengeteg engedély nélküli és a településrendezés kívánalmaitól eltérő építkezés a török hatóságok számára.

A legdinamikusabb előadást egy orosz kolléga tartotta, aki arra hívta fel a figyelmet, hogy az orosz állami hatóságok és a magánszféra összefonódása miatt tovább folyik az általa orosz „barbarizmus”-nak nevezett környezetkárosítás.

A konferencia végén a közgyűlés megvitatta a továbbműködés feltételeit, a székhelyválasztást, a szervezet fejlesztésének irányvonalait.

Karunk szempontjából egy igen fontos döntés is született: a közgyűlés elfogadta, hogy jövő évben a konferenciát Székesfehérváron tartják. A rendezésre rajtunk kívül Liverpool és Ankara is pályázott. Érdekünkben rajtam kívül szót emelt még korábbi jó együttműködésünkre hivatkozva Prof. Reinfried Mansberger a BOKU -ról.

Noha a konferencia elejére értem oda és a legvégét már nem tudtam megvárni, ez a csekély két nap is lehetővé tette, hogy néhány számunkra érdekes - nem szakmai - élménnyel is gazdagodjak.

Az egyik ilyen érdekesség az, hogy a svédek nagyon fontosnak tartják az orosz kapcsolatok ápolását az orosz nyelv ismeretét, mivel nagyon sok orosz hallgatójuk van. Ugyanakkor törekednek arra, hogy a svéd fiatalok tökéletesen beszéljenek angolul, így nem meglepő, hogy a PhD-dolgozatot angol nyelven kell elkészíteni. A nyelvtanulást szívesen segítik, hogy a külföldi filmeket nem szinkronizálják, hanem feliratozzák. Szintén nagyon tanulságos volt, hogy mennyire máshogy viszonyulnak a szomszédos országok kultúrájához, nyelvéhez. Habár természetesen ők is viccelődnek a norvégok és a finnek kárára, de rendkívül nyitottak és barátságosak velük.

Mivel időm nem sok volt, Stockholmból az Arlanda Expressen és az

egyetemen kívül szinte semmit nem láttam, azonban a két nap során is hódolhattam a kulináris örömeknek. Hihetetlen, de valóban ugyanazokkal a süteményekkel találkoztam, mint az Ikeában. Ugyanakkor tapasztaltam, hogy a svédek nagyon egészségesen étkeznek. Vendéglátóink elmagyarázták, hogy a svédek táplálkozási szokásai igen megváltoztak, ez az egyre több külföldi séfnek köszönhető, és így a hagyományos svéd ételeket felváltották a francia és más európai konyhák hagyományos, sok nyers zöldséggel készülő ételei. A zöldségek természetesen nem igazán teremnek meg a svéd éghajlati körülmények között, ezeket nem meglepő módon Hollandiából importálják.

Szerencsére a svéd éghajlat kellemetlenségeiben nem volt részesünk, mivel gyönyörű napsütéses, esőmentes időnk volt.

Reméljük, jövőre szintén kellemes szakmai és egyéb élményekkel ajándékozhatjuk meg a 38. szimpózium résztvevőit karunkon!

Pődör Andrea

Stockholm

GEOMÁGNESES

VILÁGKONGRESSZUS SOPRONBAN

A konferencia a szilárd Föld mágnességével, a közép- és felsőlégkör jelenségeivel, az ionoszféra és a magnetoszféra fizikájával, valamint a Nap, a bolygók és az üstökösök fizikájával foglalkozott.

A nyitóünnepség közönsége

A Nemzetközi Geomágnességi és Aeronómiai Egyesület (International Association of Geomagnetism and Aeronomy, IAGA) 11. tudományos világkonferenciáját (1993: Buenos Aires, 1997: Uppsala, 2001: Hanoi, 2005: Toulouse után) 2009. augusztus 23-30. között Magyarországon, Sopronban tartotta.

A geomágnesség és aeronómia a föld- és környezettudományhoz sokrétűen illeszkedik: a mágneses tér rögzítette a régmúlt földtörténeti eseményeit, segít megérteni a Föld belsejének működését, és felfedi sokféle környezeti beavatkozás helyét. A Földet körüllelő mágneses tér védőpajzst nyújt a napszél ellen, a mágneses tér időbeli változásai pedig kiváló lehetőséget nyújtanak a bolygóközi térben, illetve a Nap működésében bekövetkező – valószínűleg földi éghajlatváltozásban is megnyilvánuló – ingadozások megfigyeléséhez.

A végleges adatok szerint 2009. augusztus 23-30. között 52 országból 794 fizető résztvevő, valamint közel száz hozzátartozó érkezett Sopronba. A konferencián – 53 szimpózium keretében – csaknem 700 szóbeli előadás hangzott el, és 480 poszterbemutatót is tartottak. A rendezvény védnökei: Pálkás József, az MTA elnöke, Fodor Tamás Sopron polgármestere, Szabó Imre környezetvédelmi és vízügyi miniszter; díszvendége: Tom Beer (Ausztrália) Nobel-békedíjas kutató, a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió magyar származású elnöke.

A szervezőbizottságot csaknem 50 középiskolás és 20 egyetemista segítette, közöttük a NYME négy karáról a következő nappali tagozatos és PhD-hallgatók: Badács Dorottya, Badács Luca, Bódis Virág Bereniké, Bunkóczi Ákos, Eredics Attila, Horváth Andrea, Horváth Anikó, Kósa Ildikó, Kovács Zsuzsanna, Molnár Csaba, Nagy Norina, Nebehaj Esztella, Nedelka Erzsébet, Simon Kitti, Szabó László, Szabó Melánia, Szabó Piroska, Válint Zsuzsanna.

A visszajelzések szerint a külföldi kutatók nagyszerűen érezték magukat Sopronban. (A legtöbb dicséretet éppen a diákok kapták.) A konferenciához csatlakozott a Föld Bolygó Nemzetközi Éve (2007-2009) Föld Planéta TV-je, amelynek világpremierje is itt volt Sopronban, a Széchenyi téren. A Springer könyvkiadó a konferencia alkalmából öt kötetes könyvsorozatot jelentet meg („IAGA Special Sopron Book Series” címmel).

Szarka László
a szervezőbizottság elnöke

BOTANIKUS KERTEK HÉTVÉGÉJE

Több tízezen látogatták meg a Nyugat-magyarországi Egyetem botanikus kertjét bemutató kiállítást Budapesten a Botanikus Kertek Hétvégén.

2009. szeptember 18-20-án a „Növényünnep” keretében a Magyar Arborétumok és Botanikus Kertek Országos Szövetsége /MABOSZ/ és a Fővárosi Állat- és Növénykert /FÁNK/ második alkalommal rendezte meg a Botanikus Kertek Hétvégéjét. A rendezvény idén is a Fővárosi Állat- és Növénykertben kapott helyet.

A lehetőséggel mintegy 12 kert élt (Alcsút, Szarvas, Fűvészkert, Vácrátót, Tiszakürt, Pécs, Budai Arborétum, Kecskemét, Nyíregyháza, Szeged, Debrecen, Sopron, és a MABOSZ), akiknek a szervezők 3x3 m-es rendezvénysátrakat biztosítottak a kert legforgalmasabb részein. Az egyetemünk botanikus kertjét bemutató kiállítás rendkívül kedvező helyen, a főbejárat melletti első sátorban kapott helyet. A három nap alatt több tízezen látogatták meg a kertét. A madárhangokkal kísért vetítés a sátorhoz vonzotta a látogatókat. Fialalokat és időseket egyaránt megállásra készítetett az ötletes Google Earth alkalmazásból felvett demó videó sorozat is, melyet Kapócs István természetvédelmi mérnök készített. A kertről és a növényekről készült képek vetítése mellett 5 különböző rövidfilm mutatta be az oktatott fák elhelyezkedését kertünkben. A filmek egy része a Földre, mint bolygóra közelítve, illetve a Tűztorony 3 dimenziós mását körüljárva a Károly-kilátó és a TV torony mellett elsuhanva közelített a kertre és a benne található fákra, madárhangok kíséretében. Kiadványainkból csak az igazán érdeklődőknek jutott. A botanikus kert posztjeiről és kötészeti kompozícióiról sokan fotókat is készítettek. A szeptember 19-én, szombaton tartott szakmai nap keretében a színvonalas és érdekes előadások mellett botanikus kertünk munkatársai szakmai beszélgetésekben vettek részt, ahol kiváló ötletekkel és sok hasznos információval gazdagodtak.

Ezerné Lóth Annamária

A három nap alatt több tízezen látogatták meg a kertét

„VÁLSÁG A PÉNZÜGYEKBEN, PÉNZÜGYEK A VÁLSÁGBAN”

Konferencia a Közgazdaságtudományi Karon
2009. szeptember 29-30-án

A Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának Pénzügyi és Számviteli Intézete valamint a Magyar Okleveles Adószakértők Egyesülete (továbbiakban MOKLASZ) közösen határozta el, hogy igyekszik hozzájárulni a pénzügyi-gazdasági válság valós okainak feltárásához, s egyben megkísérli bemutatni, hogyan lehet csökkenteni a válság negatív következményeit, sőt - bizonyos esetekben - hogyan lehet a gazdaság szereplőinek előnyére fordítani a válság hatásait.

A kitűzött cél elérése érdekében szeptember végén két napos konferenciát szerveztek a Közgazdaságtudományi Karon, amelyre a hazai pénzügyi-számviteli élet prominens személyiségeit sikerült meghívni. A két nap során elhangzott előadások leglényegesebb tartalmi elemi az alábbiakban foglalhatók össze:

A konferenciát Székely Csaba a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának dékánja nyitotta meg, majd ezt követően Fodor Tamás, Sopron polgármestere köszöntötte a résztvevőket.

A nyitó előadás keretében Vágyi Ferenc Róbert a Pénzügyi és Számviteli Intézet igazgatója, a MOKLASZ alelnöke az eddigi válságok közös jellemzőit foglalta össze, majd ezt követően a válság megelőzésére szolgáló potenciális eszköztár bemutatására helyezte a hangsúlyt.

Kovács László az Európai Bizottság tagja, adó- és vámügyekért felelős biztos felhívta a figyelmet arra az ellentmondásos helyzetre, hogy az Európai Unióban csökkenő adóbevételek mellett is az államokra hárul az a feladat, hogy – egyes esetekben – közpénzből támogassák a rászoruló vállalkozásokat.

Pitti Zoltán a Budapesti Corvinus Egyetem tudományos kutatója, az APEH volt elnöke nagyszámú adattal szemléltetett előadásában a több frontos válságkezelés fontosságára hívta fel a figyelmet.

Karvalits Ferenc a Magyar Nemzeti Bank alelnöke azt vizsgálta, hogy a válság mennyiben állította a jegybankokat új kihívások elé.

Szarvas Ferenc az Államadósság Kezelő Központ vezérigazgatója azt szemléltette, hogy melyek voltak a válság jelei, okai és következményei a hazai államadósság-kezelés területén.

Zatykó Péter az AEGON Magyarország Zrt. vezérigazgatója részletes elemzést tárt a résztvevők elé a hazai biztosítási piac helyzetéről, s a válságnak e piacra gyakorolt hatásáról. Erdős Mihály a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének főigazgató-helyettese a felügyelet prioritásai között kiemelte a korai előrejelző rendszer fejlesztésének szükségességét.

Felcsuti Péter a Raiffeisen Bank Zrt. vezérigazgatója előadásában a szűkülő hitellehetőségeket egyaránt tekintette gazdasági törvénynek és társadalmi csapdának.

Az első nap szakmai része számviteli szakértői kerekasztal-beszélgetéssel zárult. Ennek keretében a felsőoktatási intézmények számviteli oktatói fejtették ki véleményüket.

Az este folyamán a résztvevők kötetlen beszélgetést folytattak, s volt lehetőségük megismerkedni a selmeci hagyományokkal is.

A 2. nap délelőttije során a szakmai munka két szekcióban folytatódott.

Az adózással foglalkozó szekció első előadója Kolta Ádám a MOKLASZ alelnöke volt. Előadásában a fizetési könnyítési eljárások szabályozását, s annak tapasztalatait mutatta be.

Kenyeres Sándor a MOKLASZ titkára az adóeljárás szabályok változásainak mélyebb összefüggéseit, valamint az adózók és az adóhatóság közötti etikett és protokoll elvárásait tárgyalta.

Karvalits Ferenc a Magyar Nemzeti Bank alelnöke

Szatmári László a Pénzügyminisztérium SZJA főosztályának vezető helyettese a személyi jövedelemadó rendszerében tervezett és az Országgyűlés által már jóváhagyott változások főbb irányait ismertette.

Ezt követően Herich György a MOKLASZ elnöke humoros szófordulattal hangsúlyozta, hogy előadásának „az adótervezés a válságban” címet adta, de ez nem jelenti azt, hogy válságban lenne az adótervezés.

Szikora János az APEH elnöke – többek között – arról beszélt, hogy a válság milyen új kihívások elé állította az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt.

A szekció munkájának zárásaként Dózsa István és Fehér Károly a Cafeteria Card Kft. ügyvezetői elképzeléseket vázoltak fel a szociális ellátó rendszer megváltoztatására vonatkozóan.

A számviteli szekció keretében Pál Tibornak a Miskolci Egyetem intézetigazgató egyetemi tanárának az előadása révén betekintést nyerhettek a résztvevők a számviteli alapelvek szerepének és jelentőségének fogalomkörébe.

Lukács János egyetemi tanár a Budapesti Corvinus Egyetem tanácskezelője azt vizsgálta, hogyan érvényesül a valóság vs. óvatosság elve a válság körülményei között, s milyen nehezen tudja követni a számvitel a valóságot.

Horváth Józsefné a MOKLASZ alelnöke előadásában elvégezte a könyvvizsgálati kockázatok tipizálását annak alapján, hogy azok a könyvvizsgálattól független, vagy attól függő kockázatok-e.

Munkácsi Márta a MOKLASZ FB elnöke prezentációja során részletesen ismertette a végelszámolás és a felszámolás jogi hátterét és az ezzel összefüggésben felmerülő számviteli feladatokat.

A szekció munkájának zárásaként Lengyel Tibor a Magyar Könyvelők Országos Egyesületének elnöke az E-business és az E-kereskedelem számviteli kérdéseinek problémakörét vizsgálta.

A konferencia 2. napjának délutánján a szervezők kerekasztal-beszélgetésre invitálták a résztvevőket, amelynek témája „A válság társadalmi, gazdasági és szociális hatásai” volt.

A vitavezető feladatot Vágyi Ferenc Róbert látta el.

A vitaindító előadást Báger Gusztáv egyetemi magántanár az Állami Számvevőszék főigazgatója tartotta. Az előadásában szemléltette, hogy milyenek az államháztartás pozíciói 2009 derekán, s mennyire

fontos a hosszú távú tervezés a gazdaság- és pénzügypolitikában.

A vitaindító előadást követő kerekasztal-beszélgetésen részt vett:
Botos Katalin egyetemi tanár,
Herich György egyetemi tanár,
Menyhay Imre Professor Emeritus, valamint
Szepessy Zsolt Monok polgármestere.

A kerekasztal-beszélgetéssel ért véget a konferencia hivatalos programja.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának Pénzügyi és Számviteli Intézete már második sikeres konferenciáját rendezte meg a pénzügyek és a számvitel aktuális kérdésköreinek témakörében, s jelezték, hogy e tekintetben hagyományteremtővé kívánnak válni.

TURULFOTÓK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara, a Benedek Elek Pedagógiai Kar Társadalom- és Neveléstudományi Kutatóközpontja, valamint a Keresztény Értelmiségek Szövetsége soproni szervezete „Turulfotók a Kárpát-medencében” címmel rendezett kiállítást a Közgazdaságtudományi Karon 2008. szeptember 29-e és október 6-a között. A tárlat Katona Bernadette a Kárpát-medencében meglepően sokféle változatban fellelhető turulszobrokról készített fényképeiből adott ízelítőt. A kiállítást Prof. Dr. Székely Csaba, a KTK dékánja, Prof. Dr. Kulcsár László, a Kutatóközpont igazgatója és Dr. Berki Imre, a KÉSZ titkára nyitotta meg. Katona Bernadette így vallott tevékenységéről: „Fontosnak tartanám hangsúlyozni, hogy én nem vagyok se történész, se ornitológus, hogy a „Milyen madár a turul?”- kérdésben a sas, sólyom, ölyv, héja stb. különbségeit elemezzem, se fotós, se ’művész’ – egy civil polgári körös vagyok, aki észrevett egy fehér foltot a köztudatban, lett egy ötlete ennek eltüntetésére, talált hozzá egy formát (CD-k és országjáró kiállítás a XII. kerületi önkormányzat és a XII. kerületi művelődési központ támogatásával valósult meg).

A Közgazdaságtudományi Kar szeptember 30-a után lehetővé tette, hogy általános és középiskolás csoportok rendhagyó történelemórák keretében tekinthessék meg a gyűjteményt. A kiállítás szervezésében a Burs Egylet is aktívan közreműködött.

Szikra Andrea

A Turulfotók a KTK épületében lettek kiállítva

GIDAI ERZSÉBET TEREM

A soproni közgazdász képzés alapító dékánjáról Prof. Dr. Gidai Erzsébetről nevezte el az egyetem Közgazdaságtudományi Kara az Erzsébet utcai campus bordó auditóriumát.

Prof. Dr. Székely Csaba dékán javaslatára, a Kari Tanács határozatában rögzítette, hogy dékán asszony halálát követően egy évvel a két új nagy előadóterem egyike - melynek bejárata a szobájával szemben volt – ezt követően viselje Gidai Erzsébet nevét.

A professzor asszonynak köszönheti a kar a megalakulását. Ő volt az, aki fáradhatatlan és kitartó munkával felállította a tanári kart, előkészítette és megvalósította mind a szak, mind pedig a kar akkreditációját. Felépítette a teljes képzési vertikumot, a felsőfokú szakképzésektől a doktori iskoláig. Munkatársai, az egyetem, valamint Sopron városa segítségével fokozatosan megoldotta a kar elhelyezését, infrastruktúrájának biztosítását. Így jöhetett létre az Erzsébet utcában a közgazdász campus. Ennek kiteljesedése volt az udvar beépítése, ahol megvalósulhatott egy impozáns közösségi tér, egy mélygarázs, valamint két több mint 200 fős előadóterem.

Az ünnepélyes teremavatásra 2009. augusztus 19-én került sor. A kar jelenlegi, újjáválasztott dékánja, prof. Dr. Székely Csaba ismertette prof. Dr. Gidai Erzsébet életútját, eredményes szakmai tevékenységének főbb területeit. Méltatta oktató és kutató tevékenységének jelentősebb állomásait, eredményeit. Kiemelte ezek közül az egészség-gazdaságtan és a jövőkutatás területét, ahol elismert nemzetközi szaktekintélyként tartották számon. Egyik megteremtője és kidolgozója volt a hazai orvos- és gyógyszerészközgazdász képzésnek.

Dékán úr avató beszédét követően hagyományteremtő díjátadásra került sor. Első alkalommal adták át a Dr. h.c. dr. Dézsy József által alapított – ezer euróval járó – Dézsy-díjat. Az egészség-gazdaságtan témakörében írt értekezésével Dr. Fekete Béla szívsebész, a kar doktorandusza nyerte a meghirdetett pályázatot, s vehette át az elismerést az adományozótól.

Az ünnepség lezárásaként került felavatásra a terem bejáratánál elhelyezett emléktábla, amely emlékezteti a belépőket a felejthetetlen karalapítóra.

A nyári szabadságolási időszak ellenére számos résztvevő emlékezett a kar alapító dékánjára, köztük a finn testvérváros Seinejoki küldöttsége is a polgármester úr vezetésével.

Dr. Wilfing János

A terembe lépőt emléktábla emlékezteti a kar alapítójára

TIZENHÉT ORSZÁG DELEGÁCIÓJA KÉPVISELTE AZ UNIÓS TAGÁLLAMOKAT BRÜSSZELBEN

Magyar hallgató lett az 'EU Negotiation Moot Tárgyalási Szimuláció' első nemzetközi játékának győztese

Az EU Negotiation Moot Társaság 2009. október 22-23-án Brüsszelben tartotta első nemzetközi, angol nyelvű versenyét (www.negotiationmoot.eu). A budapesti Corvinus Egyetem hallgatója nyerte a parlamenti napot. A magyar résztvevők olyan egyetemek hallgatóival mérték össze szaktudásukat és tárgyalási képességeiket, mint a University College London és a francia Sciences Po, hogy kiderüljön, ki a legjobb diplomata.

Október 22-23-án rendezték meg az első nemzetközi 'EU Negotiation Moot Tárgyalási Szimuláció' Brüsszelben. A helyszín az Európai Parlament ülésterme és az Európai Unió Tanácsának Justus Lipsius épülete volt. A 27 tagállamot és a parlamenti frakciókat számos felsőoktatási intézmény 17 különböző országból érkezett hallgatója képviselte.

A University College London, a University of Surrey, a párizsi Sciences Po és a belgiumi University of Ghent hallgatóival versenyeztek a magyar résztvevők. A parlamenti nap győztese Bálint Dániel lett, Horváth Ádám pedig a tanácsi nap első helyezett csapatának tagja – mindketten a Budapesti Corvinus Egyetemről. A magyar résztvevők a Corvinus mellett a Debreceni Egyetem, a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Budapesti Kommunikációs Főiskola és az International Business School színeiben versenyeztek.

A brüsszeli játék az eddigi sikeresen megrendezett három magyar fordulóval analóg. A téma különbözik csupán: a belgiumi forgatókönyv alapján a tárgyalások az EU roaming szabályozásáról folytak. A verseny első napján az Európai Unió Tanácsa ülésezett, s a résztvevő csapatok egy-egy tagállamot képviseltek. A következő napon a játékosokat új csapatokba sorsolták. Immár az Európai Parlamentben frakciókba osztván, képviselőként tevékenykedtek.

A tárgyalásokat szakmai zsűri kísérte figyelemmel. Az EP Látogatóközpontjából szektorvezetők, a tanács hivatalnokai, valamint politika-specialisták pontozták az egyéni és a csoportos teljesítményt.

Módosító javaslatról szavaznak a frakciók a parlamentben

A verseny visszaadja a valós tárgyalások menetét, az informális jelleget, így juttatva a résztvevőket értékes gyakorlati tapasztalatokhoz arról, hogyan működik a valóságban egy összetett döntéshozatali rendszer.

A belgiumi eseményekkel párhuzamosan folyik a negyedik magyar játék résztvevőinek felkészülése, ami az október 17-én tartott felkészítővel kezdődött, s október 31-én folytatódik a második tréninggel. A negyedik 'EU Negotiation Moot Tárgyalási Szimuláció' 2009. november 26-29-ig Kaposváron kerül megrendezésre.

A verseny egyedülálló hazai, nonprofit kezdeményezés. A szervezők brüsszeli EU-alkalmazottak és hazai szakemberek, akik a privát és a közszférában szerzett gyakorlati tapasztalataikat kívánják átadni társadalmi munkában egyetemi hallgatóknak szervezett szerepjáték keretében. Egyes egyetemek a versenyen való részvételt már kreditpontokkal is díjazták.

A verseny célja, hogy az elméleti irányultságú magyar egyetemi képzésre építve olyan gyakorlati készségeket és tudást fejlesszen a diákokban, amelyek kiemelten fontosak a munkáltatók számára.

A versenyt minden alkalommal több hónapos felkészülési időszak, és két tréning előzi meg, amely során nagy hangsúlyt kapnak a gyakorlatorientált elemek, mint a hatékony prezentációs és tárgyalási technikák és a távmunka oktatása.

A 'Tárgyalási Szimulációs Társaság Közhasznú Egyesület' a magyar játékok megrendezésére szerveződött, s hosszú távú céljai között szerepel, hogy neve alatt bonyolítsa az angol nyelvű versenyeket. A volt játékosokból álló alumni-hálózat eredményesen működik, a tagok egymást támogatják tanulmányaik és karrierjük során.

Bővebb információ: www.negotiationmoot.eu

Monek Judit

Negotiation Moot Társaság

A VIDÉKFEJLESZTÉS GYAKORLATA HOLLANDIÁBAN

A NYME-MÉK Gazdaságtudományi Intézet EU Oktatási Központ, a Hallgatói Önkormányzat és az Óvári Gazdászok Szövetsége Egyesület szervezésében került sor 2009. október 5-én „A vidékfejlesztés gyakorlata Hollandiában” c. szakestre. Az előadást Prof. Hermann Schilt a dronteni (Hollandia) egyetem (University of Applied Sciences Dronten) professzora tartotta. Schilt professzor közel 90 perces előadásában beszélt Hollandia földrajzi adottságairól, Flevoland tartomány – mint Hollandia legfrissebb régiójának – létrejöttéről, valamint részletesen bemutatta a multifunkcionális mezőgazdaság holland gyakorlatát. A résztvevők nagy érdeklődéssel hallgatták a falusi turizmusban rejlő lehetőségeket és egyedi megoldásokat (pl. farmergolf, vagy akár szálláshelyek kialakítása csoportok részére, erdei túraösvény kialakítása), a rekreációs és rehabilitációs célú gazdálkodás rendszerét, valamint kiegészítő jövedelemforrásként a farmer boltok (helyi és környékbeli, regionális termékeket kínáló, direkt értékesítő helyként működő üzletek) és saját feldolgozású helyi termékeknek a vidéki életminőségre gyakorolt hatásait.

Kalmárné Dr. Hollósi Erika egyetemi adjunktus

Troján Szabolcs PhD-hallgató

Schilt professzor a multifunkcionális mezőgazdaság gyakorlatáról beszél

STRESSZMENTES ISKOLÁKÉRT

Szombathely is bekapcsolódott az országos projektbe

Első országos projektje, a Stresszmentes iskolákért című modellprogram nyitókonferenciáját szeptember 17-én tartotta a Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar Egészségfejlesztési Intézet. A projekt az intézet oktatói, valamint a rekreációs szervezés és egészségfejlesztés szakos, egészségfejlesztés szakirányos hallgatók aktív részvételével valósul meg.

Pécs, Vác és Miskolc után Szombathely is csatlakozott a Stresszmentes iskolákért című modellprogramhoz. A projekt célja, hogy a középiskolás diákok és tanáraik elsajátíthassák a lelki egészséghez szükséges technikákat, így alakítva ki a stresszmentes iskolai légkört. Ebben nagy szerepük van a kortársaknak – nem véletlen tehát, hogy a program aktív résztvevői az Egészségfejlesztési Intézet oktatói mellett annak hallgatói, hiszen a fiatalok bizonyos kérdésekben inkább egymásra hallgatnak, mint a felnőttekre. Ritter Ildikó, az Országos Kriminológiai Intézet tudományos munkatársa elmondta, a projekt segítségével érzékenyebb lehet tenni az iskolai szereplőket egymás problémái iránt. Tudatosítani kell bennük, hogy a fizikai egészség megőrzéséhez elengedhetetlen a lelki egészség megőrzése, a stresszkezelő módszerek elsajátításához pedig megkerülhetetlen a segítség kérése és elfogadása.

A program különlegessége abban rejlik, hogy nem egy-egy devianciatípussal kapcsolatos. A túlzott alkoholfogyasztás vagy a kábítószer-használat valamilyen feszültségállapot tünetei, s meghatározó bennük a stressz. Az erőszak megnyilvánulása is „csupán” egy tünet. Mindezen problémák leküzdéséhez nem elégséges a tüneti kezelés. A szakember kifejtette: régen is jelen volt az erőszak a fiatalok között. A különbség „mindössze” annyi, hogy a problémamegoldó módszereket filmekből, számítógépes játékokból elsajátító fiatal gyermekkorában nem tanulta meg az agresszió határait. A jelenséget kiválóan szemléltetik például a gyilkossággal végződő betöréses lopások. Ezekről általában elmondható, az elkövetők nem azért törnek be valahova, hogy megöljenek valakit. A fiatalok által elkövetett, egyre erőszakosabbá váló bűncselekmények számának növekedése betudható még annak, hogy a történeteket akár egy mobiltelefon segítségével is rögzíteni lehet, s ezek internetre feltöltése remek szórakozásnak tűnik számukra.

A család szerepe is lényeges: az egészséges élet kialakításában és a stresszoldó minták elsajátításában döntő szerepe van az anyának, de azokban a családokban jók a feszültségkezelő minták, ahol az apa is aktívan közreműködik a nevelésben. Nem szeretjük önmagunkat, ezért önártók vagyunk – ezt már Czeizel Endre hangsúlyozta, a rendezvényen elhangzott előadásán. A genetikus elmondta, a fejlett országok egészségügyi adatait tanulmányozva kiderül, egy magyar tizenegy évvel rövidebb ideig él. Pedig a magyarok génjei nem rosszabbak az osztrákokénál vagy a németekénél. Hogy ennyivel kevesebb ideig élünk, az életmódunknak tudható be. Ám Magyarországon a direkt egészségfejlesztéssel nem sokra mennek a szakemberek, ezért a genetikus ezúttal a figyelemfelkeltés rafinált módját választotta. A családtervezésről beszélt, illetve arról, hogy milyen veszélyek leselkednek azokra, akik nem vigyáznak az egészségükre. Megkérdezte a teremben ülő, főképp a középiskolás korosztályt képviselő fiatalokat, kik nem szeretnék gyermeket. Alig-alig lendült kéz a magasba. Majd

A konferencia vendége volt Czeizel Endre professzor is

megjegyezte: akik a teremben ülnek, azok szülei már alkottak valami maradandót, ezért rájuk lesz, aki emlékszik majd. A gyermekvállalásnak ilyen szempontból mély és mitikus üzenete van: ugyan meghalunk, de az utódainkban tovább élünk. Majd elmondta, az általa 1984 óta végzett családtervezési programban részt vevő nők 40 százalékának hüvelygyulladás, hüvelyfolyása van. Csak ez olyan gyakori, mármár mindennapos betegség, hogy a nők orvoshoz sem mennek vele. A genetikus felhívta a figyelmet: ilyen esetben a lehető legkorábbi diagnosztizálást követően mindig a párt kell kezelni, különben újra és újra visszatérnek a tünetek. Magyarországon a férfiak ondófolyadékában körülbelül 35 millió ondósejt van – 1973-ben még nagyjából 70 millió volt. Valami történt...

Még egy döbbenetes adat: hazánkban a dohányzó férfiak 70 százaléka impotenssé válik, mire ötven évesnél idősebb lesz. Terítékre került napjaink egyik slágertémája, a magzatvédő vitaminok hatékonysága is. Dióhéjban arról, miért van rájuk szükség: a táplálékkal bevitt fehérjék az emberi szervezetben lebomlanak és aminosavakká alakulnak. Az egyik aminosav méreggá alakul, vagyis folyamatosan keletkezik a méreg. A szervezet természetesen méregtelenít, de ehhez három enzimre van szükség. A legfontosabb ebben az, amelyik génhiba okán a magyarok 15 százalékában nem „működik”. A terhesség 15. napjára alakul ki az idegglemez, ebből lesz egy idegcső, amely ha nem záródik a 24. napig, akkor nem záródik a gerincvelőt védő gerincoszlop. A magzatvédő vitamin szedését ezért legalább a fogamzás előtt egy hónappal ajánlatos elkezdni. A szakember rámutatott: elkeserítő, hogy a várandósok általában a 8–10. héten mennek orvoshoz a terhesség okán. Holott ma már a 14 napos terhességet is ki lehet mutatni a gyógyszer-tárakban kapható tesztek segítségével – s a kockázatok szempontjából a legveszélyesebb a terhesség második hónapja. A családtervezésnek – többek között – ezért van óriási jelentősége.

Szöveg és fotó:
Kleinhappel Miklós

SZOMBATHELY–VOLGOGRÁD: SZOROSABB EGYÜTTMŰKÖDÉS

Képzési és tudományos kutatási partneri viszonyok létesítése céljából írt alá együttműködési szerződést a napokban prof. dr. Gadányi Károly, a Savaria Egyetem Központ elnök rektorhelyettese és dr. Oleg V. Inshakov, a Volgográdi Állami Egyetem rektora.

Az aláírók: Prof. dr. Gadányi Károly elnök rektorhelyettes és Dr. Oleg V. Inshakov rektor

A SEK vezetője elmondta, ahogy egykoron a Berzsényi Dániel Főiskolának, a szombathelyi egyetemi központnak is széles nemzetközi kapcsolata vannak. Körülbelül négy évvel ezelőtt a partnerek száma a volgográdi intézménnyel bővült – s meglepetésre az együttműködés igen eredményessé vált. Meglepetésre, mert az intézmények általában nyugat felé orientálódnak, ám ez túl költséges, hiszen az ilyen kooperációkban a legfontosabb, hogy a hallgatók eljussanak a partnerintézményekbe. Az elmúlt években egy-két szemeszterre 12 hallgató jutott el a 30 ezer hallgatóval rendelkező volgográdi egyetemre. Szombathelyre pedig 17-en jöttek, köztük olyanok is akadnak, akik a vasi megyeszékhelyen szereztek vagy szereznek diplomát. Az együttműködés további eredményei a közös publikációk, valamint a ritkaságszámba menő, jelenleg is készülő angol–német–magyar–orosz gazdasági szótár összeállítása. A Volgográdi Állami Egyetem első embere is azt hangsúlyozta, hogy az együttműködésben a legfontosabb a hallgatók részvétele. Megtudtuk, a Volgográdi Állami Egyetem modern elektronikus ismerethordozókkal rendelkezik, ezeket Szombathelyen is lehet hasznosítani. Az együttműködés jövője az információs technológia nyújtotta lehetőségek kiaknázásában rejlik, hangsúlyozta a rektor. Lejártak a tanulóévek: Oroszország 15 éve létezik, Magyarország öt éve tagja az Európai Uniónak. A hagyományokat nem bolygató, ám előremutató dolgok felé kell fordulni, tudomásul véve, hogy állandóan változik a környezetünk, az emberek szociális viszonya. A megállapodás értelmében a felek közös tudományos projekteket, a diákok cseréje mellett tanári és professzori cseréket valósítanak meg. A szerződés aláírását követően dr. Oleg V. Inshakov prof. dr. Gadányi Károlytól átvette a részére még 2007-ben adományozott Berzsényi-emlékdíjat.

Szöveg és fotó: Kleinhappel Miklós

AKI PÁLYÁZNI AKAR, AZ BÍZZON MAGÁBAN

Információs napot szervezett az MTA az Európai Kutatási Tanács (ERC) Starting és Advanced Grant Scheme pályázati rendszeréről az elmúlt héten Budapesten, amelyen a SEK Pályázati Koordinációs Irodája is jelen volt.

A szakmai és praktikus pályázati tanácsokat adó tájékoztatót az ERC közelmúltban önálló sodott hivatala, az ERCEA vezető tisztségviselője, az MTA ERC-kapcsolattartója, valamint egy tavalyi sikeres magyar pályázó tartotta.

Ezen pályázatok célja, hogy segítse a kiemelkedően tehetséges európai kutatók megtartását, illetve hazatérésüket. Ennek érdekében a sikeres pályázók legfeljebb öt évig lehetőséget kapnak kutatási projektjük megvalósítására, az arra leginkább megfelelő feltételeket kínálód fogadó intézményben. Valamennyi tudományterületről lehet pályázni, de csak alapkutatásban. Az ERC keretösszege 2010-ben 1 milliárd euro – a források elnyeréséért nagy a verseny. A tavalyi évben mindössze egy magyarnak sikerült e pályázati forráshoz jutnia. Ennek ellenére az előadók arra ösztönözték a jelenlevőket, hogy bízzanak magukban és induljanak el a megmérettetésben. A rendezvényen ismertették az NKTH–OTKA–EU 7 Keretprogram közös finanszírozású Mobilitás programját is, amelyre 2010. október 1-éig lehet folyamatosan pályázatot benyújtani PhD fokozattal vagy négy év kutatói tapasztalattal rendelkező kutatóknak. A program célja, hogy segítse magyar kutatók nemzetközi tapasztalatszerzését, külföldi kutatók magyarországi kutatóhelyeken történő alkalmazását, továbbá korábban EU-n kívül dolgozó kutatók magyarországi kutatóegységének kialakítását. Az ERC pályázatokról a cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm, a Mobilitás programról www.nkth.gov.hu/palyazatok-eredmenyek/felhivasok/mobilitas/mobilitas-palyazat-human címre kattintva lehet bővebb információhoz jutni.

Pályázati Koordinációs Iroda

BIRTOKRENDEZŐ MÉRNÖK MESTERSZAKOT INDÍT A GEO

Az országban egyedülálló egyetemi képzést indított a Geoinformatikai Kar Székesfehérváron

2009. szeptemberétől, amelyet keresztfél éves képzésként 2010. februárban nappali tagozaton is elindít.

Olyan mérnökök képzése a cél, akik képesek a birtokrendezés megvalósítására, irányítására, partnerei a településfejlesztéssel, tájrendezéssel, a környezetgazdálkodással, a vidék fejlesztésével foglalkozó szakembereknek, ugyanakkor otthonosan mozognak a hivatalokban, alkalmasak a szakirányítás feladatainak ellátására is. A képzések időtartama 4 félév, a finanszírozási forma nappali tagozaton államilag támogatott. A felvételi motivációs elbeszélgetésből áll. A jelentkezések beadási határideje 2009. november 15., a módosítások, a ponthatár megállapítás 2010. január 15., a besorolási, felvételi döntéssel kapcsolatos jogorvoslatok beküldése az Oktatási Hivatalhoz 2010. január 29. A felvétellel kapcsolatos kérdéseket a kar Tanulmányi Csoportja th@geo.info.hu e-mail címre várja. Ez az e-mail cím védett a spamkeresőktől, engedélyezni kell a Javascript használatát a megtekintéshez.

AZ ELSŐ ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT TANÁSATÁS

A Történettudományi Intézet először szervezett önállóan tanásatást a régész technikus hallgatóknak, amelyen Csapláros Andrea régész irányításával tizenheten vettek részt. Az intézet több mint 15 éve képez régész technikusokat. A hallgatók eddig Vas megye nagy régészeti ásatásain teljesítették e gyakorlatot. Időközben a Történettudományi Intézet némiképp módosította a képzési programot, ám a specializáció iránti érdeklődés nem csökkent.

A régész technikus specializáció a történelem alapképzés választható stúdiumai közül a legnépszerűbb. Az intézet az ásatási területet, az Őrségi Nemzeti Park Határán elterülő Hegyhátszentmárton község várdombját a Vas Megyei Múzeumok Igazgatóságával kötött együttműködés keretében választotta ki. A tanásatás célja a területről származó és már korábban a múzeumba került nagyszámú lelet, főként kályhacsempé-töredékek hitelesítése volt. A hallgatók a kastélydombon négy kutatóárkot nyitottak. Egyebek mellett nagy mennyiségű 15. és 16. századi kerámiaanyag került elő. Felszínre került egy ezüsből készült leányka gyűrű, egy rövid ezüstitlanc és ezüstpénzek. Ezek restaurálását jelenleg is végzik a szakemberek. A terület északkeleti részén talált nagyméretű cölöplyuk a kastély Rába felőli védelmét mutatja. A hallgatók megállapíthatták, hogy a kastélyt délnyugatról egy „kissánc” védhette, ahol egy csaknem egy méter átmérőjű falkiszédést találtak. A kastély belső építményeire téglapadló és egy nagyméretű, többszörösen felújított kémény maradványai utaltak. A jó hangulatú tanásatásokon az elméleti órákon szerzett ismeretek alkalmazása, kiegészítése és megerősítése történik, s a hagyományokat folytatva az előkerült leletek elemzése a hallgatók számára szakdolgozati témául is szolgálhat.

Kleinhappel Miklós

CSODÁK HOMOKBÓL

Germanus Gyula (arab nevén al-Hadzs Abdul Karím, 1884-1979) és „a sivatagok atyja”, gróf Almásy László (1895 - 1951) után Cakó Ferenc alkalmazott művész és animációs filmrendező egy újabb világhírű magyar, akire büszkén gondolnak és akit magukénak tekintenek a végtelen homok birodalmában.

A művészt nemrég egy dubai olajmágnás magángépe vette szárnyára, hogy az Egyesült Arab Emírségekben is bemutassa varázslatos produkcióját, s a Perzsa-öböl csillogó-nyüzsgő nagyvárosait is elkápráztassa a csoda, amelyet Cakó homokból épít a hullámozó dűnéket újra meg újra átrajzoló sivatagi szél mintájára. Különleges hatású homokanimációs filmjeivel csaknem minden nemzetközi fesztivál földjét elnyerte már, amin elindult: 1988-ban a Cannes-i

filmfesztiválét, a kecskeméti és az uppsalai animációs filmfesztiválókét, 1990-ben az oberhauseni rövidfilm fesztiválét, 1991-ben a San Franciscó-i Golden Gate fesztiválét, 1995-ben pedig ismételt a kecskeméti nemzetközi animációs filmfesztiválét. A film születésének 100. évfordulóján Cakó-alkotás képviselte Magyarországot Cannes-ban, Hamu című filmjét pedig Oscar-díjra is jelölték. Homokanimációs filmjeiből fejlődött ki az a világszerte egyedülálló élő produkció, amely a homokrajz és a festés technikái, valamint a zene ötvöztetésével Lisszabontól Dubai-ig bejárta már a világot, mindenhol óriási sikert aratva. Az egymásba fonódó dallamok ritmusára hosszan kibontakozó mesészerű történetek szokatlan koncertmennyel lepik meg a nézőket, az alkotások magukkal ragadnak a fantázia valószerűtlen világába, hogy gyönyörködtessenek, körülforjanak álmokkal, mitikus lényekkel csalogassanak, mint a festőművész édesapa, a Fassel-Lousa Ferenc festményein is felbukkanó faun, vagy a homokcsodák csaknem állandó szereplője, a pegazus. A kiváló művész, aki az idei tanévtől a Nyugat-magyarországi Egyetem Alkalmazott Művészeti Intézetének oktatója, október 31-én Szentpéteri Csilla zongoraművésszel a Művészetek Palotájában lép hazai közönség elé.

Csiha Tünde Noémi

KOMPETENCIA AZ OVIBAN

A Nyugat-magyarországi Egyetem Lewinszky Anna Gyakorló Óvodájában az infrastruktúra fejlesztés az Új Magyarország fejlesztési terv keretében szakmai megújulással is párosul.

A TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0061 pályázat keretében a gyakorló óvoda pedagógusai megismerkednek a kompetencia alapú óvodai programcsomaggal. A gyakorlati kipróbálásra ebben a tanévben a Rozmaring és Százszorszép csoportokban kerül sor. A későbbiekben az intézmény valamennyi pedagógusa részt vesz a fejlesztő munkában. A cél az óvodai nevelés európai szintű megújítása és a hallgatók bevezetése a korszerű, kompetencia alapú nevelő munkába.

2009. szeptember 7-én, hétfőn, a Projektindító nap keretében a pedagógusok szakmai beszélgetésen ismerkedtek a 2009/10-es nevelési év feladataival. A találkozón részt vettek a Szombathelyi Regionális Pedagógiai Szolgáltató Központ képviselői, akik szakmai tanácsokkal segítik a projekt indulását és a gyakorlati bevezetést.

Kozák Tamásné

CSETE LÁSZLÓ 80 ÉVES

2009. szeptember 11-én – 80. születésnapján – Gyöngyösön nagyszabású, ugyanakkor bensőséges ünnepség keretében köszöntötték Csete Lászlót, a Gazdálkodás c. agrárökonómi-ai tudományos folyóirat főszerkesztőjét, a Nyugat-magyarországi Egyetem tiszteletbeli (honoris causa) doktorát, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar c. egyetemi tanárát. A pályatársak, tanítványok, barátok köszöntőjükben a tudós agrárközgazdászt, a tudmányszervezőt, a kimagasló teljesítményű szakíró, a fáradhatatlan szerkesztőt, a mindenkinek segíteni akaró kollégát és jóbarátot méltatták. Az ünnepeltet köszöntötte Dr. Neményi Miklós, a Nyugat-magyarországi Egyetem tudományos és külügyi rektorhelyettese, Dr. Nagy Frigyes c. egyetemi tanár, az Óvári Gazdászok Szövetségének elnöke és Dr. Tenk Antal professor emeritus is, aki az ünnepelt aspiránsa volt a '70-es években.

Dr. hc. Dr. Csete László

Menyhárt Csaba

Boldog születésnapot és további sikereket, hozzá jó egészséget kívánunk!

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE

A Magyar Tudomány Ünnepének nyitányaként a Magyar Tudományos Akadémia és a Nyugat-magyarországi Egyetem Széchenyi István-emléknapot tartott Sopronpusztán és Nagycenken.

Széchenyi István 1825. november 3-án a pozsonyi országgyűlésen tette azt a felajánlását, amellyel megalapította a Magyar Tudományos Akadémia elődjét, a Magyar Tudós Társaságot. Történelmi gesztusára emlékezve novembert a magyar tudomány hónapjává avatták. A novemberi ünnepségek előestéjén, október 30-án az akadémia és az egyetem évek óta együtt emlékezik gróf Széchenyi Istvánra. A Magyar Tudományos Akadémia alapításának 184. évfordulóján az akadémia Erdészeti Bizottságának elnöke, Prof. Dr. Solymos Rezső akadémikus mondott köszöntőt, majd az akadémia, a Nyugat-magyarországi Egyetem és az Erdőmérnöki Kar vezetői a sopronpusztai emlékerdőben az alapításra emlékezve elültették a 184. jubileumi hársfát. Az emléknap koszorúzással folytatódott a nagycenki Széchenyi Mauzóleumban, ahol Dr. Pálkás József, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke mondott ünnepi beszédet. Az emléknapot az erdészeti kutatások helyzetéről és jövő irányairól tartott rövid kerekasztal-beszélgetés zárta, amelyen az ERTI főigazgatója és Dr. Náhlik András, az Erdőmérnöki Kar dékánja is felszólalt. A rendezvényt Dr. Solymos Rezső értékelte és zárta be.

Csiha Tünde Noémi

GRATULÁLUNK A MÉK LEGÚJABB KITÜNTETETTJEINEK

Mosonmagyaróvár város Önkormányzatának Képviselőtestülete 2009. augusztus 20-án alkalmából – post mortem – PRO URBE MOSONMAGYARÓVÁR kitüntető címet adományozott Dr. Czimer Gyulának, a kar volt professor emeritusának kiemelkedő oktató, tudományos ismeretterjesztő, kutató és közéleti munkája, a város és az egyetem hazai és nemzetközi hírnevének gyarapításában betöltött szerepe, valamint nemzetközi, országos, megyei, városi, szakmai és civil szervezetek tisztségviselőjeként, tagjaként végzett tevékenysége elismeréseként. A díjat özvegye vette át Szabó Miklós polgármestertől.

Dr. Czimer Gyula

A Magyar Köztársaság Elnöke 2009. augusztus 20-án alkalmából a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje kitüntetését adományozta Dr. Nagy Frigyes nyugalmazott c. egyetemi tanárnak, volt földművelési miniszternek az agrárgazdaságban végzett több évtizedes, nemzetközileg is elismert munkásságáért, tudományos és oktatói tevékenységéért.

Dr. Nagy Frigyes

A Magyar Köztársaság Kormányának földművelési minisztere 2009. augusztus 20-án alkalmából Fleischmann Rudolf díjat adományozott Dr. Porpáczy Aladár professor emeritusnak a hazai növénynevelés terén végzett munkája, szakirodalmi és innovációs tevékenysége elismeréséül.

A VIVAT ACADEMIA Szerkesztő Bizottsága és a kar valamennyi dolgozója nevében szívből gratulálunk!

Dr. Tenk Antal
professor emeritus

Dr. Porpáczy Aladár

Elültették a 184. hársfát

PÁLYAORIENTÁCIÓS NYÁRI TÁBOR

a Nemzetközi és Regionális Gazdaságtan Intézet szervezésében

Intézetünk az idei évben először nyári szakmai tábor szervezett továbbtanulás előtt álló középiskolások részére. Az egyhetes tábor célja Sopron és a Közgazdaságtudományi Kar képzéseinek megismertetése és népszerűsítése volt.

A kar nyílt napjainak tapasztalatai és a felvételi road show-k rávilágítottak arra, hogy az egyetem és a különböző szakok bemutatását nemcsak a közvetlenül felvételi előtt álló, hanem már egy évvel fiatalabb diákok körében célszerű elkezdni. Így célcsoportként a régió középiskoláinak, gimnáziumainak tizenegyedikes osztályait kerestük fel, és körükben hirdettük meg a tábor.

Az időjárás nem fogadott kegyeibe bennünket, a kezdettől fogva szakadó eső csak néhány rövid félóra hagyott alább, folyamatosan próbára téve mindenkit. A táborozóknak leginkább az eső miatti rossz kedvüket kellett legyőzniük, nekünk, szervezőknek pedig kreativitásból és szervezőkészségből kellett folyamatosan vizsgáznunk.

A három napos tábor első napján a várost és legfontosabb látnivalóit, nevezetességeit szeretnénk volna megismertetni a diákokkal, illetve kötetlenül beszélgettünk az egyetemről, az itt kínákozó tanulási lehetőségekről, az egyetemi évekről.

Az eredetileg gondosan összeállított program már az érkezés délutánján felborult, így a tervezett városnéző séta helyett a hétfői műzeumi szünnap ellenére megtekintettük a Stornó-házat, illetve felsétáltunk a Tűztoronyba - ahol jobb híján a ködös város képe fogadott bennünket, - majd ezt követően az Erdészeti Múzeum tárlatait végigjárva a selmeci diák hagyományokról meséltünk. Mindkét múzeum igazgatójának köszönjük a gyors segítséget.

Táborunk második napja elég korán kezdődött, a tábor szervezőinek legalábbis minden bizonnyal, hiszen részben költségkímélésből, részben a csapat összekovácsolása miatt úgy döntöttünk, hogy mindkét nap mi készítjük a reggelit a kollégiumban. „Bázisunk” a Régi Kollégium Vadászterme volt, amit a tábor teljes időtartamára birtokba vettünk.

Ezen a napon délelőtt a Közgazdaságtudományi Kar épületében előadásokat hallgathattak meg a diákok, illetve segítségünkkel bebarangolhatták a kar épületét, megismerkedhettek a termekkel, az egyetem nyári eleji légkörével.

A délutáni programot az eső miatt megint módosítanunk kellett, így a tervezett Fertő-tavi strandolás és hajókázás helyett Bükfűrdőre indultunk. Onnan hazaérkezve már kész vacsora várt bennünket, melynek elkészítését az intézet demonstrátorai vállalták magukra. Estére az eső is elállt, így a csapat egy lelkesebb részével naplementét néztünk a Sörházdombi kilátóról, majd - igaz, már sötétben, de legalább ernyő nélkül - bebarangoltuk a belváros utcáit.

A tábor - résztvevői és szervezői szemmel is - legérdekesebb napja a szerdai volt. 10 órára érkezettünk az ENSZ bécsi látogatóközpontjába, ahol elsőként magyar idegvezetéssel egybekötött előadást hallgattunk meg a szervezet létrejöttének körülményeiről, történetéről, feladatairól, s eközben végigsétálhattunk az épület néhány folyosóján, megnézhattuk a konferenciatermet, és tolmácsfülkéket is. Második előadásunkat angol nyelven hallgattuk, témája a békefenntartás volt. Szó volt többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének békefenntartó tevékenységéről, misszióiról, a fejlődő országok békefenntartásban betöltött szerepéről, a mögöttes intézményi háttérrel.

Eisenstadtban az ORF burgenlandi központjába látogattak

A programot követően Eisenstadtban ebédeltünk, majd az ORF burgenlandi központjába látogattunk, ahol „szerkesztő-idegenvezetőnk” nemcsak szóban mutatta be a tévé és a rádió szerkesztőségét, hanem végig is vezetett minket az épület szinte minden kis helyiségén, így munka közben láthattuk az ott dolgozókat, az üvegajtók mögött zajló vágási folyamatokat, sőt az élő adásokba is belepillanthattunk. A vezetés végén pedig mindannyian kipróbálhattuk, hogy milyen egy hírműsor kamerái előtt állni, és abba sugógépről híreket olvasni. A nem mindennapi lehetőséggel szinte mindannyian éltünk is.

Azt gondoljuk, hogy az egész napos színes, és egyénileg nem megtekinthető helyszíneket felvonultató program mindenkit kárpótol, pedig a továbbra is szakadó eső miatt szinte mindig futva közelítettük meg az adott helyszínt.

A kirándulásról visszatérve közösen értékeltük a hetet, és búcsúztunk el egymástól. Körben ülve arra kértünk mindenkit, hogy említsen egy-egy dolgot, ami az elmúlt napok során tetszett, illetve nem tetszett. Ez volt talán a legjobb visszajelzés számunkra, hiszen a diákok arra is felhívták a figyelmünket, hogy mi az, amit másképp csináljunk, amin változtassunk a jövőben.

A visszajelzések és a beszélgetések alapján úgy érezzük, hogy értékes, szakmailag is tartalmas három napot tudhattunk a hátunk mögött, ami nekünk, szervezőknek, kísérőknek is élményekben gazdag és hasznos elfoglaltságot jelentett. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Sopronban töltött három napot követően számos e-mailos visszajelzést is kaptunk, résztvevőktől, s szülőktől egyaránt, s amelyekből zárásként egy részletet emelnénk ki:

„A tábor ideje alatt nagyon jól éreztem magam és rendkívül sok élménnyel gazdagodtam. Remélem, még jövőre is megszervezitek ezt a táborot és újra találkozhatunk.” (egy résztvevő diák)

Kulbert Zsófia, Polgár Tímea, Tarjányiné Dabóczi Tünde

AZ ISZLÁM VILÁGA

Az iszlám jelentése: „Isten iránti odaadás; belenyugvás Isten akaratába”. A muszlim teológia nagy hangsúlyt fektet arra, hogy Mohamed nem új vallást alkotott, hanem egy tökéletes, végleges formát adott az Ádám kora óta létező „ősvallásnak”. Meggyőződésük szerint az iszlám az egyetlen „igaz hit”, s erre a hitre kell téríteni az egész világot.

Az iszlám vallás alapítója, Mohamed Mekkában született i.sz. 571-ben. Negyven éves korától kezdve egyre gyakrabban kereste a magányt, hogy Istenről, a világban tapasztalható igazságtalanságról, és az igazság lehetséges útjairól elmélkedjen. Eközben több látomása és jelenése volt. Egyik látomása során Gábiel angyal jelent meg számára, aki közölte vele, hogy Mohamed Isten küldötte, akinek hírül kell adnia Isten akaratát az emberek között. Mohamed ennek megfelelően elkezdte hirdetni Isten üzenetét, figyelmeztette Mekka lakóit, hogy közeleg az isteni ítélet napja, és az emberek csak úgy kerülhetik el a súlyos büntetéseket, ha megtérnek az egyetlen, mindenható, teremtető Istenhez, Allahhoz, és alávetik magukat az Ő akaratának. Eleinte csupán szűk családi és baráti körben talált követőkre, és mivel a mekkaiai egy része ellene fordult, ezért a közösség követőivel együtt elhagyta Mekkát. Ez, a hidzsra dátuma lett az iszlám időszámítás kezdete (622. július 6.). Az új várost, Jatribot a hívők a „Próféta városának”, Medinának nevezték el.

Mohamed medinai tartózkodása alatt alakult ki végleges formájában az iszlám vallási rendszere, és innen indult el hódító útjára. Az elkövetkező években Mohamed mindent megtett annak érdekében, hogy az iszlám zászlaja alatt egyesítse az arab törzseket, majd 630-ban elfoglalta Mekkát, ahol ezúttal elfogadták tanításait. A várost megtisztította a bálványoktól, a Kába épületében őrzött régi fekete követ pedig az iszlám legfőbb ereklyéjévé tette, ugyanis Mohamed szerint ezt a szentélyt maga Ábrahám alapította.

A Mohamednek adott isteni tanítások gyűjteménye, az iszlám szent könyve: a Korán. A muzulmán felfogás szerint a Korán zárja le Isten üzeneteinek sorát. Szövegét a Próféta halála után tanítványai jegyezték le, végleges megszerkesztése Oszmán kalifa (i.sz. 7. sz.) nevéhez fűződik. A Korán mellett rendkívül fontos szerepük van a hagyományoknak, amelyek elsősorban Mohamed életére, személyére és tanításaira vonatkoznak. Ezeket a hagyományokat nagy gyűjteményekben, az ún. hadíszokban rögzítették. A Próféta szokásai, a szunna, a Korán mellett az iszlám hit másik nagy forrása. Ezt azonban nem fogadja el mindegyik iszlám vallási irányzat.

Az iszlám elutasít minden élő vagy túlvilági közvetítőt Isten és az emberek között, így nincs szüksége egyházra és papságra sem. Az umma, az „igazhívők közössége” semmilyen szervezeti formával nem rendelkezik, alapvető törekvése Isten akaratának - a Korán útmutatásai alapján történő - konkrét földi megvalósítása.

Az iszlám alaptanítása

Az iszlám vallási tanításának központjában az egyistenhit és az utolsó ítéletben való hit áll. Allah örökkévaló, transzcendens, mindent tudó és mindenható szellemi lény. Ő teremtetette meg a semmiből a világot, az angyalokat és az embereket. Az angyalok közül némelyek, Iblisz vezetésével fellázkodtak Allah ellen, ezek a gonosz szellemek vagy dzsin-

nek. Míg a jó szellemek, az angyalok az emberiséget segítve Allah akaratát valószínűsítik meg, addig a dzsinnek azon fáradoznak, hogy az embert bűnre csábítva félrevezessék és Isten ellen fordítsák. Az emberek a bűn miatt eltávolodtak Allah-tól, ezért Ő prófétákat küldött hozzájuk, hogy figyelmeztesse őket a helyes útra. E próféták közül utolsóként jött el Mohamed, a „próféták pecsétje”. Az őt megelőző próféták közül kiemelkedik Ibráhim (Ábrahám), Iszmáíl (Ismáel), Muszá (Mózes) és Íszá (Jézus). A muzulmánok elismerik a Tóra és az Evangéliumok kinyilatkoztatott voltát, de Mohamed szerint ezeket a zsidók és a keresztények az idők során meghamisították, ezért küldte el számára Allah újra Dzsibríll (Gábiel) angyal által hamisítatlan tanítását

Allah az embertől abszolút engedelmességet kíván. Jóllehet az iszlám hit szerint minden embernek előre meg van határozva a sorsa (kiszmet), a halál után Allah mégis mérlegeli az emberek cselekedeteit, majd a világ végén, a halottak feltámadásakor nagy végítéletet tart. Ekkor dől el az emberek örök sorsa: vagy a paradicsomba, vagy pedig a gyehennába jutnak. A hívő muzulmánok a mennyországba kerülnek, ahol végtelen boldogság vár rájuk. A gonoszok és a hitetlenek pedig a pokolba jutnak, ahol borzalmas szenvedés lesz osztályrészük.

2008-ra az iszlám követőinek száma meghaladta az eddigi legnagyobb hitkövetőket képviselő keresztények számát és ezzel szám szerint a világ legszámosabb vallásává lépett elő. Az iszlám a fejlett nyugati világban, Európában és Amerikában is a második legnagyobb vallási közösség, amely ma az emberiség mintegy két ötödét mondhatja hívőnek.

Az iszlám öt fő kötelezettséget ír elő a hívő számára, amelyet az „iszlám öt tartóoszlopának”, vagy „pillérének” is neveznek. Ezek képezik Mohamed tanításának lényegét.

1. Hitvallás. A muzulmán hívőnek naponta el kell mondania az iszlám szent könyvéből, a Koránból származó idézetet: „Nincs más Isten Allahon kívül, és Mohamed az Ő prófétája

2. Imádság. Naponta ötször Mekka felé fordulva, előírt testhelyzetben kell imádkozni, pénteken délben pedig közösen, az imám (előimádkozó) vezetésével.

3. Böjtölés. A harmadik fő kötelesség a böjt, amelyet ramadán hónapban (a muszlim holdév 9. hónapjában) minden nap napfelkeltétől napnyugtáig kell megtartani.

4. Alamizsna. Ez szolidaritási adót jelent, amelyet vallási-jótékonyossági célra szednek be.

5. Zarándoklat. Minden muszlim hívőnek életében - ha módja van rá - legalább egyszer el kell zarándokolnia Mekkába.

Európában legismertebb, de a legtöbb tévhitel is járó "pillér" a ramadán. Nyugati eszünkkel nehezen értjük meg a Ramadán lényegét. Hiszen értelmetlennek tűnik a "napirend" megváltoztatása, azaz nappal böjtölni, éjjel enni. Mit ér az ilyen böjtölés? Az emberek nyugtalanok, idegesek, nagy a meleg, szomjaznak. A dohányosok már alig bírják a nikotínéhséget. S miután egész éjjel fenn voltak, nappal csak kóvályognak, mint az őszi legyek. Napnyugta közeledtével egyre nyugtalanabbak lesznek, szemmel láthatóan csak a müezzín Allah Akbarjára várnak, szemüket a minaretre függesztik, várják, hogy kigyulladjon a fény, ez idén körülbelül 6 óra esik.

Megpróbálom összefoglalni a Ramadán lényegét azok számára, akiknek nem adatott meg, hogy a helyszínen tudjanak azonosulni egy egészen más gondolatvilággal, vagy akár csak kísérletet is tegyenek egy merőben más hitélet megértésére. Elfogadásról nem is szólok. Komolyra fordítva szót álljon itt néhány bölcs gondolat az iszlámról.

Amikor az iszlám világban megkezdődik a ramadán, több mint egymilliárd ember számára a mindennapok ünnepnapokká lesznek. „Olvass Urad nevében, aki teremtett!” - mondta Gábiel arkangyal egy negyvenéves mekkai férfinak. Ezzel az isteni felszólítással kezdődött Mohamed küldetése, és a Korán kinyilatkoztatásainak a sorozata, mely 632-ben, nem sokkal a halála előtt fejeződött be. Addigra Mohamedből a „Próféták Pecsétje” lett, azaz az a férfi, tanítja az iszlám, akivel véget ért a prófétai láncolat, mely Ádámmal kezdődött.

A böjt szigorú, ami azt jelenti, hogy az igazhívő a 9. böjti hónap során napkelte-től napnyugtáig nem ehethet, nem ihat, nem dohányozhat, szexuális életet sem élhet, cigarettázni, de vízipipázni sem szabad. Sőt, aki nagyon komolyan veszi az előírásokat, még a saját nyálát sem nyelheti le.

A böjti előírások ugyanakkor hagytak „kibúvókat”, például megváltható az önéhezteszt szegény emberek étkeztetésével, s a nappali éhkoppot esténként hagyományosan annál vidámabb falatozás, vendégeskedés váltja föl.

Magam is tanúja voltam, amikor Ramadánkor tehetősebb emberek hatalmas asztalokat terítettnek az utcán, a vendéglők előtt, és akár 50-60 ember számára is biztosítják az "iftart", azaz a "reggelit", hiszen ez a nap első étkezése. Az utcán terített asztalokhoz bárki letelepedhet és falatozhat. Több muzulmán országban, köztük Szaúd-Arábiában kiterjesztik a nappali böjt kötelességét az ott élő nem muzulmán vallásúakra is, és kiutasítással büntetik a böjt megszegését.

A böjt célja kettős: a hívő muzulmán egyrészt ez úton bizonyíthatja Allah előtt, hogy lelke erősebb a testi vágyaknál, felül tud kerekedni a test földi megpróbáltatásain. Az iszlámban az ünneplés Allah szolgálatáról szól, nem öncélú mulatozás. Ramadán, az egy hónapos böjt idején tilalmak a test és a lélek feletti kontrollt fejezik ki. Az önmegegyezés más célja, hogy egy teljes hónapig a jómódban élők is valamelyest átérzhessék a szegények problémáit, az éhezés gyötrelmeit. A hívők számára Ramadán Allah jótékony áldása, amellyel megerősíti hitüket és odaadásukat.

A böjtnek az is célja, hogy a hívőket megtanítsa a türelemre, meg-

szilárdítsa akaraterejüket, hogy ellenőrzésük alatt tartsák lelkük vágyait és önzését. Mivel a Ramadán szerénységre int, óvakodni kell a túlzott költségeztől is, a torkosságtól, a túl sok alvástól főként a nappali órákban. Ebben a hónapban a gazdagnak is át kell élnie a szegények mindennapjait.

A böjt rendkívüli megpróbáltatás akkor, amikor a Ramadán a nyári hónapokra esik, hiszen ilyenkor az iszlám országok éghajlati sajátosságai miatt általában amúgy is szinte elviselhetetlen a hőség, valamint az év más szakainál lényegesen hosszabb a napkelte és a napnyugta közötti időtartam

A harminc napig tartó Ramadán másik lényeges eleme az elmélyülés. A hívők naponta ellátogatnak a mecsetbe, ahol a Koránt tanulmányozzák, és ünnepi imákat mondanak. A böjt hónapjának fontos szociális szerepe is van. Napnyugta után csoportos étkezést, iftárt tartanak, ahova meghívják a családtagokat és a barátokat.

A család tagjai aztán a vacsora után együtt mennek el a mecsetbe az esti imára. Miután hazaérkeznek, édességeket és gyümölcsöt fogyasztanak, nyolc óra körül pedig újabb ima következik. Ez az úgynevezett tarawih, amelyet csakis Ramadán hónapban végeznek, s a szokásos négyszeri földre boruláshoz (ruqaa) képest húsz ruqaából áll. A hónap legfontosabb estéje a Ramadán első és második éjjele közötti éjjel, a laylatu-l-qadar, hiszen ezen az éjszakán érkezett az első isteni kinyilatkoztatás. Ilyenkor a hívők közül sokan a nyolcórás imától egészen a hajnali suhúrig a mecsetben maradnak, s ez éjszakán annak, aki imája közben fényességet lát, Allah teljesíti bármilyen kívánságát.

Ramadán harmincadikával véget ér a böjt, és megkezdődik a háromnapos ünnep, az Éid el fitr. Ekkor hatalmas közösségi lakomát rendeznek, és a szeretetük jeléül adakoznak a szegényeknek is. Otthon rendbe teszik a házat, minden szobába édesség és sütemény kerül. Az ünnepnapra felöltözködnek azokba az új ruhákba, amelyeket böjthónap végén vásárolnak meg. A délután a szórakozás, este pedig mindenki meglátogatja a család legidősebb tagját. Másnap és harmadnap viszonozzák a látogatásokat a családtagoknak, barátoknak, ismerősöknek.

Mohamedtől egyszer az egyik hívő megkérdezte, miután eljött a napnyugati ima ideje, mivel kezdje: imával vagy az evéssel? Ha az imádkozással kezd, mondta a Próféta, egész idő alatt azon jár majd az eszed, hogy mikor ehetsz már. Ha az étkezéssel, feltételezhető, hogy a megevett étel leboruláskor visszajön. Ezért egyél pár szem datolyát, igyál egy kis vizet, menj el a mecsetbe, és utána ülj asztalhoz!

Ha átél az ember néhány Ramadánt a Közel-Keleten, akkor megtanulja tisztelni a böjtölőket Allah iránti odaadásuk, és egyáltalán, önfegyelmük miatt.

Bármilyen megosztott is az iszlám világ, bármilyen nagy különbségeket mutasson is gazdaságilag és politikailag, több százmillió hívét mégis összeköti és egyesíti Ramadán hónapja. A mostani modernizálódó arab világban a vallás és a kultúra a nyugati hatások veszélyeivel kell, hogy szembenézzen, ezért az iszlám vallástudósok közül egyre többen hívják fel a figyelmet Ramadán jelentésére és jelentőségére. Karácsonyi ünnepek és a ramadán néhány évvel ezelőtt egybeesett, most viszont elkezdtek távolodni egymástól. Jó lenne azt hinni, hogy csak az ünnepek, és nem az emberek. 2006-ban szinte egy időben ünnepelt keresztény és muzulmán, ha nem is együtt, de legalább békében.

Harminc év múlva, amikor majd újra egyszerre ünneplik a karácsonyt és Ramadánt szerte a világon, talán mindenki többet fog tudni a másikról, megtanuljuk tisztelni és elfogadni egymást. Akkor talán majd megvalósulnak a Ramadán és a karácsony közös és egyaránt nélkülözhetetlen eszméi: a türelem, a szerénység és a szeretet.

Prof. Dr. Balázs Judit

EGY SZÉP KÖNYV RADNÓTI MIKLÓS SZÜLETÉSÉNEK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁRA

Régen örültem ennyire névnapi ajándéknak, mint annak a gyönyörű fényképekkel díszített verseskötetnek, amit egyik barátomtól kaptam még júniusban.

Akitől kaptam bizonyára tudta, hogy nagyon szeretem a szép verseket. Márpedig a kötetben található száz Radnóti-vers önmagában is egytől egyig csodálatos. Ráadásul a versek-okozta hatást – ha ez egyáltalán lehetséges – a hozzájuk társított szép fényképek még csak tovább erősítik. Be kell vallanom, hogy valamiért Radnóti korábban nem tartozott a kedvenc költőim közé. Gimnazista koromban inkább Tóth Árpád, Szabó Lőrinc, Vajda János és József Attila verseit kedveltem. A külföldiek közül Shelley, Keats és Baudelaire versei voltak az igazi kedvencek. Később Váci Mihály, Petri György és Parti Nagy Lajos verseibe „estem bele”. A sornak azonban nincsen vége, mert az utóbbi években Kányádi Sándor lett a kedvenc, akinek a „Valaki jár a fák hegyén” című kötete került az élre. Mostantól (pontosabban ez év júniustól) úgy érzem, hogy Radnóti Miklóst egy csapásra sikerült megkedvelnem, és ehhez mindenképpen kellett a „Radnóti Miklós 100 vers 100 kép” című kötet, amit a Medicina Kiadó jelentetett meg a költő születésének századik évfordulójára.

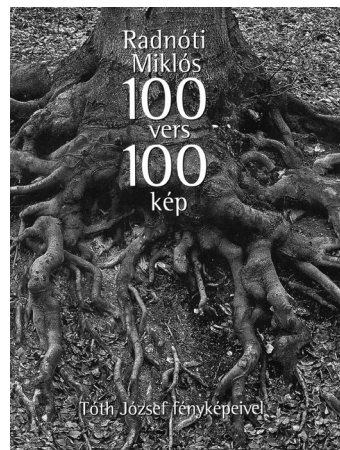
A kiváló didaktikai érzékkel összeválogatott 100 vers és a hozzájuk hangulatában is jól társított 100 fénykép összehatása teszi, hogy alig múlik el nap, hogy legalább néhány percre ne vegyem kezembe a kötetet. Szinte lehetetlen csak egyetlen verset kiragadni a száz közül és azt mondani rá, hogy ez a legszebb. Ugyanígy van a fényképekkel is, mert mindig az tetszik a legjobban, amelyiket éppen nézem. És ami a legcsodálatosabb benne: minden egyes vers és a hozzá „társított” fénykép kiegészítik egymást, szinte összeforrtak. Így együtt adják vissza azt a lelki érzelmegazdagságot, ami a tragikus sorsú költőt egész életművében jellemzi.

Azt mondtam az imént, hogy nem lehet csak egyetlen verset kiragadni a száz közül, és azt mondani, hogy az a legszebb. Amiért most mégis kiemelem a számomra legkedvesebbnek tűnő, 1944-ben írt „Nem tudhatom” című vers befejező részét az azért van, mert abban – a sok szenvedése és megaláztatása ellenére is humanistának megmaradt ember – ars poeticája sűrítve megtalálható és napjainkban is nagyon aktuális:

„Hisz bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép,
s tudjuk, miben vétkeztünk, mikor, hol és miképp,
de élnek dolgozók itt, költők is bűntelen,
és csecsszopók, akikben megnő az értelem,
világít bennük, őrzik, sötét pincékbe bújva,
míg jelt nem ír hazánkra újból a béke uja,
s fojtott szavunkra majdan friss szóval ők felelnek.

Nagy szárnyadat borítsd ránk virrasztó éji felleg.”

Mindenkinek ajánlom ezt a csodálatos könyvet: azoknak is, akik is-

merik és szeretik Radnóti költészetét, és azoknak is, akik még nem. Ez utóbbiak biztosan az én „sorsomra” jutnak általa: meg fogják szeretni Radnóti Miklóst és verseit egy életre.

Óvár, 2009. augusztus
Dr. Tenk Antal
professor emeritus

MÉSZÁROS GYÖRGY FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA A HAJNÓCZY-BAKONYI HÁZBAN

Kiállítás nyílt Sopronban Mészáros György festőművész munkái-ból október első hétvégéjén. A kiállítást Dr. Bendzsel Miklós, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke nyitotta meg, aki beszédében Mészáros György festőművész eddigi munkásságát, az első harminc évét termését méltatta. A tárlat 2009. november 29-ig tekinthető meg a Hajnóczy-Bakonyi házban, a Templom utca 19. szám alatt naponta, hétfő kivételével 10-17 óráig. A kiállítás megtekintése díjtalan.

A NÉPVÁNDORLÁS KORA ÉS A BOR

„A belháborúk, seregek és népek vándorlása nem kedvezett az európai szőlőhegyeknek, nem véletlen, hogy a bortermelés az egész kontinensen jelentősen visszaesett.”

Az 5-10. századig Európa döntő változásokon ment át. A Nyugat-Római Birodalom összeomlása (476) után, a kontinens nyugati felén félig meddig romanizált, kisebb-nagyobb germán államok jöttek létre. A gótok, vandálok, longobárdok, frankok államai utóbbi kivételével nem bizonyultak tartósnak. Keleten a hunok után a kisebb germán államcskák nem tudtak ellenállni a keletről érkező szláv bevándorlásnak, amelynek egy része az európai kultúrát évszázadokig tovább vivő és azt megőrző Bizánci Császárság hatáira zúdult a Balkán-félszigeten.

A Kárpátok között szintén több kisebb államalakulat jelent meg, a kvádok, markomannok, longobárdok után az avarok érkeztek, akik némi stabilitást hoztak a Kárpát-medence középső vidékein (6-9. század).

Az egymással is háborúzó, belső anarchiába süllyedő nyugat kapcsán nem véletlenül jelent meg a közéletű, „sötét középkor” elnevezés. A folyamatos háborúk, vándorlások komoly gazdasági, műveltségi visszaesést hoztak, a népessémozgás és a központi szervezettség, a stabil piacok hiánya miatt több évszázados visszaesés következett be.

Ez a visszaesés a gazdaság minden ágát, így a mezőgazdaságot is sújtotta. Különösen megcsínylette ezeket az átmeneti évszázadokat a szőlészet és a borászat, amelyről jól tudjuk a békés időszakokat kedvelni, s a stabil gazdasági, politikai viszonyok, a kiszámíthatóság különösen fontos a szőlőültetvények gondozásában. A belháborúk, seregek és népek vándorlása nem kedvezett az európai szőlőhegyeknek, nem véletlen, hogy a bortermelés az egész kontinensen jelentősen visszaesett.

Azt a nézetet, amely szerint a korabeli Európában szinte teljesen felszámolódott a szőlészet, azonban nem fogadhatjuk el. Ezt arra alapozhatjuk, hogy a kor emberének bor iránti igénye nem sokat csökkenhetett, tehát fogyasztási igénye mindenképp megmaradt. A korabeli gyér írásos emlékek mindenesetre megőrizték számunkra, hogy ekkor is termeltek bort, még ha kisebb mennyiségben is. Feltételezhető, hogy a Rajna-vidéken, Itáliában, Provence-ban, az Alpok zárt völgyeiben, Görögországban, Dalmáciában, a Kárpát-medencében jelentősebb szőlők maradtak meg és éltek túl a zűrzavaros évtizedeket.

Tudjuk például, hogy a bolgárok fogságába esett avar harcosok egyike szerint azért szenvedtek vereséget, mert az avar katonák a bor fogyasztásában mértéktelenek voltak és ettől elgyengültek. Az avar-bolgár háborúk mindenesetre épp a Kárpát-medencében zajlottak, tehát bor biztosan rendelkezésre állt ezen a területen is.

A nyugalom és műveltség szigeteinek minősülő egyházi központok, kolostorok közelében minden bizonnyal, már a 6. századtól fejlődésnek indult a szőlészet és a borászat. Ennek egyik oka az lehetett, hogy a régi római szerzők munkái, szőlészeti szakírásai a kolostorok könyvtáraiban átvészelték a pusztítást, s a latinul jól értő szerzetesek előszeretettel fedezték fel újra a fejlett ókori technológiákat.

A kolostorok száma ekkor indult gyors növekedésnek, s a kolostorok mellett majdnem mindig megtalálhatók voltak a szőlőskertek is. A bencések regulájában, amely épp ebből az időszakból származik, leírják, hogy egy szerzetes a napi munka függvényében mennyi bort fogyaszthat, igaz csak vízzel hígítva. A „sötét középkor” kifejezés mindenesetre sokban sántít, hisz a műveltséget, kultúrát átmentő egyházi létesítmények, a később nagyhatalommá váló Frank Birodalom magas szintű kultúrája bizonyítja, nem általánosíthatunk ebben a kérdésben.

A 9-10. században meginduló újabb külső támadások, a népvándorlás újabb hullámai megint sokkolják Európát. Nyugaton, északon a

A középkori képen a bor helyes konzerválását és kezelését mutatja egy asszony

normannok, délen, dél-keleten az arabok (mórok), a Kárpát-medencéből pedig a frissen betelepült magyarok kalandozásai tartották rettegésben a kontinens lakosságát. A pusztításokat teljes részletességgel leíró krónikákból jól látható, hogy a gyűjtogató, fosztogató kalandozók egyik fő zsákmánya, a rengeteg értékes holmi között a kolostorok pincéjében tárolt bor, amely úgy tűnik komoly mennyiségben volt jelen.

Legszébb példája ennek, a magyarok egyik portyája a mai Svájc területén található Sankt Gallen kolostora ellen. A kolostort feldúló magyarok első útja a pincébe vezetett, s féktelen ivászat vette kezdetét, s a teljes borkészlet elveszett. A normann pusztításról olvasva pedig az is kiderül számunkra, hogy a korabeli éghajlati viszonyok miatt a mai Hollandia, Belgium, Anglia és Írország is alkalmas volt szőlőtermesztésre. A viking-normann nép igencsak szerethette a bort, mert felfedező útjaikra vittek magukkal szőlővesszőket, azt remélve, az új földeken majd termelhetnek a kedvelt növényből. Grönlandon és Izlandon ezt nem tehették meg természetesen, de az észak-amerikai partok mentén, ahova első európaiként eljutottak, valószínűleg ők ültethettek először szőlőt, a mai Kanada, USA keleti partjainál, amit egyes források szerint sokáig Vinlandnak (Borország) neveztek.

Érdekesség továbbá az a fontos tény is - ami az európai borkultúrát a későbbiekben meghatározta - a római alapokon megmaradó és tovább élő borászat erős keleti hatásokkal találkozott, mivel a keletről érkező, egyébként borkedvelő és azt készítő népek új szőlőfajtákat, új technológiákat hoztak be, és terjesztették el azokat. Gondoljunk csak az ősi magyar szőlőfajtákra, amelyek a honfoglalással kerültek be a Kárpát-medencébe és mai napig néhány létezik közülük! (Leányka, Királyleányka, Hárslevelű, Juhfark, Ezerjő... stb.)

Nagy Róbert történész-geográfus, NYME-AK Idegenforgalmi Intézet Tanszék oktatója

IN MEMORIAM DR. H.C. DR. KATÓ FERENC

2009. szeptember 6-án hosszantartó betegség után, életének 78. évében elhunyt Prof. Dr. Kató Ferenc, a Göttingeni Georg-August Egyetem professzora, a Nyugat-magyarországi Egyetem tiszteletbeli doktora, honoris causa cím birtokosa.

Dr. h.c. Dr. Kató Ferenc
1931-2009

Erdőmérnöki tanulmányait Sopronban kezdte 1952-ben, oklevelét a Göttingeni Georg-August Egyetem Erdészeti Karán szerezte meg 1959-ben. 1963-ban Hannoverben tett államvizsgát. A Szövetségi Biológiai Kutatóintézet Erdei Növények Betegségei részlegében tudományos munkatársként dolgozott 1963-1966 között.

Promotio, Dr. forest címet szerzett a Göttingeni Egyetem Erdészeti Karán 1967-ben.

A Göttingeni Egyetem Erdészeti Üzemgazdaságtani Tanszékén tudományos asszisztensként tevékenykedett 1964-1974 között. 1973-ban Erdészeti üzemgazdaságból habilitált.

1974-ben kinevezték akadémiai tanácsosnak, majd akadémiai főtanácsos lett a göttingeni Üzemgazdaságtani Tanszékén. 1976-ban címzetes egyetemi tanárrá, 1979-ben pedig rendes egyetemi tanárrá nevezték ki.

Oktatási és kutatási tevékenységének súlypontját az erdőérték-számítás, a befektetés-számítás és az operációkutatás kérdéskörei képezték.

Az Erdészeti és Faipari Egyetemtől 1989-ben egyetemi tiszteletbeli doktori címet (honoris causa) kapott.

Kató professzor úr hosszú időn keresztül szoros kapcsolatot ápolott az Erdészeti és Faipari Egyetemmel. Mint az egyetemek közötti együttműködés szervezője, sok oktatónak segítette a göttingeni tanulmányait, tanfolyamait, tanulmányútjait. A kiutazási lehetőségek biztosítására aktívan szervezte a göttingeni kollégák magyarországi látogatását, sokan az ő közreműködésével ismerték meg a magyar erdőgazdálkodást, a magyar erdőszéket.

A rendszerváltás időszakában tapasztalatait a magyarországi erdőszeti ökonomia szolgálatába állította, az erdőszeti szakirányítás számára hasznos tanácsokat adott, az útkeresésben az erdőgazdálkodási vezetés számára eligazítást nyújtott. Az erdőmérnöképzésben jelentős többletmunkát vállalva németországi oktatása mellett Sopronban is előadásokat tartott az Erdészeti Üzemgazdaságtan témakörében, amelyhez jegyzetet állított össze 1991-ben. Különösen fontos volt az erdőérték-számítási kutatásainak ismertetése, amellyel új lendületet adott a diszciplína művelésének, például a csoportos gyérítések számítóképes szimulációs programjával.

Az Üzemtan Tanszék tevékenységét segítő, 1994-ben alakított Tudományos Tanács munkájában aktívan részt vett, németországi tapasztalatainak átadásával értékes segítséget nyújtott az alakuló Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola tanácsadó bizottsága számára.

Baráti segítő tevékenysége eredményeként az Erdészeti Politikai és Ökonómiai Tanszék már a 90-es években befogadták a német nyelv-

területen működő erdőszeti ökonomiával foglalkozó tanszékek és kutatóintézetek együttműködésébe, biztosította a magyar kollégák részvételét a „Forstökonomisches Kolloquium”-okon.

Tudományos tevékenységét számos publikáció jelzi, az erdőérték-számítás világszerte ismert kutatója és oktatója volt.

Nyugodjék békében!

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Prof. Dr. Lett Béla

IN MEMORIAM LÁSZLÓ LÁSZLÓ

A VIVAT ACADEMIA leglelkesebb tudósítóját veszítette el 2009 augusztusában. Az utóbbi években alig jelent meg olyan lapszámunk, amelyikben ne lett volna László Lászlótól legalább egy írás.

Minden érdekelte, mindenütt igyekezett jelen lenni és biztosak lehettünk abban, hogy már az esemény másnapján hozza a közel száz éves írógépén saját kezűleg legépelte tudósítását. Magunk között csak így neveztük: a kari krónikás. Júliusban még bent járt az irodámban és jelezte, hogy az augusztus 20-i városi ünnepségről feltétlenül szeretne tudósítani. Akkor már nagyon gyengének látszott. A sors nem engedte meg, hogy a beígért írását elkészítse. Augusztus 26-án vettünk tőle végső búcsút az óvári temetőben.

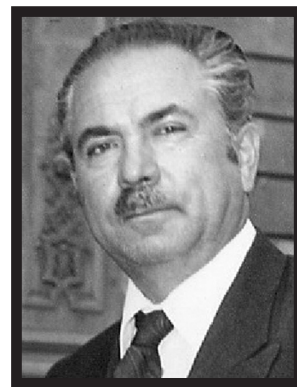
László László 1924. július 13-án született Kókán. Agrármérnöki diplomáját 1948-ban szerezte Mosonmagyaróváron. Rövid ideig telepvezető agrónomusként dolgozott, de már egész fiatalon a tanári hivatást választotta. 1950-től Kalocsán, majd Mosonmagyaróváron (1951-55), illetve Csornán (1955-63) gazdasági tanár. Gazdasági szaktanári képesítését 1958-ban szerezte Budapesten. 1963-ban került a Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskolára, ahol a Termelésfejlesztési Osztályon tudományos munkatárs, majd 1965-től nyugdíjazásáig a Géptani Tanszéken ugyancsak tudományos munkatársi beosztásban tevékenykedett. Közben továbbképezte magát: 1966-ban öntöző szakmérnöki-, 1977-ben pedig okleveles növénytermelési rendszerszakmérnöki diplomát szerzett. 1970-ben egyetemi doktori fokozatot szerzett a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. 1984-ben ment nyugdíjba.

Gazi társasági, közéleti ember volt, aki nélkül nem lehetett elképzelni egyetlen intézményi, vagy városi rendezvényt sem. Minden érdekelte, mindenről tudni akart, és ha már jelen volt valahol, akkor arról írásos tudósítást készített. Az írásairól készült lista ismeretében tudom, hogy pályafutása alatt ezernél több írása jelent meg a legkülönbözőbb lapokban itthon és külföldön. Munkáját a „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója”, „KGM miniszteri elismerő oklevél” és a „Haza Szolgálatáért Érdemérem” arany fokozata kitüntetésekkel ismerték el.

Dr. László Lászlónak ezúton köszönjük meg önzetlen, lelkes munkáját a VIVAT ACADEMIA olvasói és Szerkesztő Bizottsága nevében. Emlékét megőrizzük.

Dr. Tenk Antal

professor emeritus

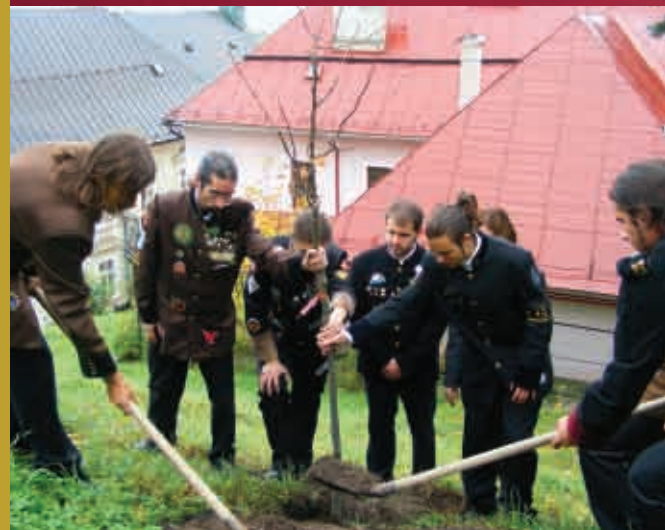

Dr. László László
(1924 - 2009)

EGYETEMÜNK AZ INNOLIGNUM SZAKVÁSÁRON

Cikkeink a lap 12. oldalán olvashatók

AKADÉMISTÁK SELMECEN

Az „Akadémisták Selmecen” elnevezésű rendezvény az utódintézményekben végzett, vagy jelenleg is ott tanuló diákok, tanárok ünnepe, ahol a fő cél az Akadémiai Örökség éltetése és továbbvitele.

(Cikkünk a lap 6. oldalán olvasható)